

Handwritten signature or mark in the top right corner.

ÜLIÕPILASLEHT

TARTUS

Nr. 8

MIHKLIKUUL

1931

KREDIIT PANK

ASUT. 1907. A.

AKTSIA SELTS

ASUT. 1907. A.

Aktiakapital . . Kr. 1.400.000.—
Tagavara kapitalid Kr. 753.000.—

PEAPANK TALLINN, S.-KARJA TÄN. 20.

OSAKONNAD:

ABJAS
ANTSLAS
HAAPSALUS
KEINAS
JÖHVIS

NARVAS
NÖMMEL
PETSERIS
PÄRNUS
TAPAL

TARTUS
TÜRIL
VILJANDIS
VÖRUS

TARTU OSAKOND: TARTUS, SUURTURG 11. TEL. 1-67. JUHATUS 5-74.

PANK TOIMETAB KÕIKI PANGAOPERATSIOONE.

L
I
V
O
N
I
A

ÕI.U
MÖDU
LIMONAD

TARTUS, KALDA 5/6 TEL. 2-38

Iga tudeng nõuab ainult

EESTI ÕLUT

Valmistatud

kodumaa odra linnastest.

ÜLIÕPILASLEHT

EESTI ÜLIÕPILASKONNA HÄALEKANDJA

Algavaile tööpäevile.

Motto:
Sääl seda jõudu jätkatakse,
Saatuses ta sõlmitakse,
Tulevikuks taotakse...
(Anna Haava).

Alma Materis kihab jälle elu ja töö. Uus sügis on toonud kokku vanu ja uusi kaasvõitlejaid: toonud neid, kes esimesi päevi tulvil lootusi vaatavad vastu paljutöotavale üliõpilaspõlvele. Toonud neid, kes aeglase sammuga kõnnivad tuntuid tänavaid, vana ja sõbraliku akadeemia mitmeharulisi teid.

Uus sügis on jätnud eemale hulga endiseid ja kodunenuid sõpru; neid kes on jõudnud lõpule tööga ja küpsetena asuvad rajama iseseisvat tulevikku kusagil kodumaa kolkas. Neidki, kes on sunnitud katkestama, alla vandudes pisikestele leivamuredede.

Kõigil lasub ühtlaselt muresid. Vanem tudeng asub tööle värskendatud jõuga, kuid endisest suurema rutuga, sest olud teevad kiiret. Tulevik ei tööta küllaldaselt leiba. Noored sisestajad valivad alasid enam-

jaolt mitte huvist, vaid oludest määratuna. Noored lõpetajad, saavad vaevalt pilgukese rõõmustada töö lõpetamisest, kui juba seisavad nad tõsisema mure ees — koputada ükselt uksele, et pakkuda oma teadmisi ja tööjõudu.

Kõik see otsekui masendab meid. Tudeng jääb murelikuks, jääb ruttajaks ja ühekülgses kutsetööliseks. Huvi ja aated kipuvad sumbuma, praktiline kaalutus lööb pitsati õppetöölegi. On rutt, rutt igatüüpi enesega, et saada teenima, et leida töökohti.

Kuhu on kadumas rõõmsad tudengid, kadumas laialdased huvid väljaspoole ennast? Tudengil on vähe aega mõelda sellest, mis ei ole seotud otsekohe eksamitega.

Omaval ajal tudeng kui niisugune mängis suurt osa rahva saatuses, kogu rahva saatuses.

Tudeng hoidis ja õhutas rahvustunnet ja levitas lootust ning vaimustust ka raskemal päevil. Tungalt tõstku kõrgele need, kelle käes see heledamini põleb! Tudeng kandis rahva eneseusaldust ja lootust. See tudeng sõlmis viimaks kogu rahva saatuse.

Praegused päevad on kitsad ja tudeng elab neid ühes rahvaga. Ometi on tema käes tungal ja tema ees tulevik. Ometi on temal põhjust seista keset aegade kitsust sirgelt ja julgelt, põhjust tunda laialdast huvi ka selle vastu, mis ei mahu tema tulevase kutseala raamidesse. On õigust ja põhjust hellitada eneses ja kujundada eneses oma aateilma ja oma kultuurpüüdeid. See kõik ei tarvitse olla määratud ainult praeguste päevade virilast ilmasuhtumisest. Tulevik ei põgene meie eest, ta on meie pärandus ja meie ruum hiljem või varem. Ta nõuab

meilt ilmet ja sisu, nõuab positiivset tahtet. Seda sisu ja ilmet peavad andma need ühised aastad, need Alma Materis ühiselt veedetud tööpäevad. Nende aastate rõõm ja huvid, nende sihid ja sisu peavad kandma tulevikku.

Üliõpilasperel on algaval semestril põhjust koondada ridasid tihedaks, et tuleviku nimel

hoida ja kujundada seda, mis olude kitsus kipub lämmatama üksikus. Meie ühised ettevõtted, üliõpilaskonna kui terviku kavatsused ja rühkimised, need ei saa olla ükskõiksed ühelegi meist.

Iga raskenev päev peaks tooma nad meile lähemaks, peaks alla kriipsutama nende tähtsust.

Algaval semestril ootavad need ühised püüded kogu üliõpilaspere huvi ja osavõitu. Üliõpilasleht ootab kogu üliõpilasperelt oma sisu ja suuna väljendamist, et kajastada seda, mis kannab meie tänapäeva peret, mis kannab meie rahva tulevikku.

Erika Veidenbaum.

'Traditsioonidest ja üliõpilaskonnast.'

Märkusi.

Meil puuduvad pikemaajalised traditsioonid. Nii üteldakse mõnigi kord ning seletatakse sellega teatavaid negatiivseid nähtusi üksiku isiku või seltskonna elus. Kui traditsioonide all mõista kindla kuju omandanud mõteteviisi ning eluvorme, millistes teotseb kõrgema, üldise põhimõtte ning maksimi rakendus üksikjuhtudele, siis ei saa eitada traditsioonide positiivset tähendust nii ühiskonna, kui ka tema üksikliikme arengu ja esinemise kohta. Tingimuseks on muidugi, et traditsioon ei samastu mõttening eluviisi jäädava tarretamise või koguni kivistumisega, satudes otsekohesesse saatuslikku vastollu ühiskonna elus valitseva arenemisseadusega.

Kui arvatakse, et meil puuduvad traditsioonid, siis ei saa seda loomulikult mitte võtta absoluutses mõttes. Võime ainult mõõnda, et kiiresti ning osalt järsult muutunud elamistingimuste ja teotsemisvõimailuste tõttu on endised tõekspidamised ning eluviisid mitmeti tunduvalt asendatud uutega, millised ei ole aga veelsuutnud omandada küllalt kindlat kuju ning määravat autoriteeti. Edasi näeme, et mõnedki vaatekohad ja viisid, olles küll juba muutunud anakronismideks, valitsevad ometi edasi laiimates või kitsamates ringides.

Edeneva elu nõuete seisukohast peab ühelt poolt pidama tarvilikuks kindlatena esinevate

ja sellisteks tunnustatud vaadete ning elu- ja esinemisviiside aegajalist revideerimist, vajalikul korral muutmistki, teiselt poolt aga ka hoolitsemist selle eest, et üldised tõekspidamised ning seadused, mis välja kasvavad ühiskonna kui terviku elu ja arengu alustest, leiaksid kindlakujulise rakenduse ja määrava tähenduse ühiskonna üksikute osade ning liikmete kohta. Sellega luuakse ühiskondliku elu kindlama ning otsejoonelisema arengu tagatised ja tingimused.

Kui vaadelda meie üliõpilaskonna elu, siis on siingi kokkupuutumist traditsioonidega, mis osalt üldist, osalt, nii ütelda, rohkem kohalikku laadi, olles ka kujunenud üliõpilaskonna eriosades — organisatsioonides. Mis puutub üliõpilaskonnasse kui tervikusse, siis tundub, et siin veel mitmeski suhtes ollakse alles otsimise teel ning kindlamad vormid on kujunemise staadiumis. Tähendatagu vaid näiteks järgmistele küsimustele: millistel juhtudel on vajalik ning õigustatud üliõpilaskonna kui terviku esinemine? Millistel esinetakse eriti pidulikult — lippudega, tõrvikutega? Kui võrt on seesugustest ühisesinemistest osavõtt kohustav kõigile üliõpilastele? Kas on otstarbekohane ning üliõpilaskonna kui terviku mõtte seisukohast vajalik taotleda seesuguste esinemiste puhul ühtlust välispidigi, näit. riietuses ning teiste attri-

buutide käsitamises? Kas on seesugusel korral, kui üliõpilaskond esineb tervikuna oma vastava organi kaudu, veel põhjustatud üliõpilaskonna üksikute erirühmituste ning osade — organisatsioonide või nende liitude — esinemine, kui viimastel ei ole otsekoheseid, nii ütelda orgaanilisi sidemeid teatava sündmusega või juhuga?

Siin, ja mõneski teises asjas on veel tarvis mõtlemisviisi selgimist ja süvenemistki, samuti erinevate vaatekohtade liginemist üksteisele, et lõpuks kujuneksid viisid ja kombed, mis seisavad täielikus kooskõlas üliõpilaskonna kui terviku mõttega ning tema arenemise suunaga — olla mõõduandvaks teguriks akadeemilises peres ja elus.

Siirdume mõnele teisele alale. On näiteks oluliselt tarvilik ja tähtis, et meie haritlastes valitseks kindel suhtumine au mõistesse. Muidugi ei ole ausus akadeemilise haridusega inimese ainuõigus, kuid on ka raske, koguni võimata mõelda tõsist haritlast seesugusena, kelle juures selles asjas valitseb tumedus või koguni kaos. Ometi ei ole siingi asjad mitte alati korras: Argem mõtelgem praegu nendele juhtudele, kus on tegemist enam ehk vähem täielikult roopast väljalangenud isikutega, keda süüdistatakse otsekohesest kuritegevuses: allkirjade võltsimises, võõra vara raiskamises ning omandamises jne. Need

nähtused on üldisemal kujul ikkagi möödaminevad, kuigi muidugi alati leidub igas ühiskonna kihis üksikuid, kes ühel ehk teisel põhjusel üldiselt tasemelt alla langevad — põhja. Tuletagem siinkohal vaid meelde seesuguseid nähtusi, milliseid tihti ei peetagi auvastasteks. Sage-dasti loeme ajalehtedest, kuidas üks või teine piiril on tollivalvurite kimpu sattunud vastavate seaduste ja määruste vastu eksimise pärast; ka seltskonnas võib kuulda kõnelusi ning koguni hooplemisi sellega, et on osatud tollivalvurite kiuste üle piiri sisse tuua esemeid, mis seaduse järele alluvad maksustamisele.

Samale alale kuuluvaiks võib pidada juhte, kus näit. kirjutatakse varandus ümber teise nimele või muul teel püütakse kõrvale põigelda vastutusest, mille enda peale võtmisel nõuti ja oodati teiselt usaldust enese vastu, samuti nähtusi, kus tulude kohta käivate teadete andmisel kasustatakse võimalust ning osavust tulude esitamiseks

seesuguses ulatuses, et tulumaks oleks võimalikult väikene, mitte aga, et ta vastaks tõsistele tuludele. Ajalehtedes ilmunud teatud tulumaksu suuruse kohta ning inimeste eluviiside tähelepanemine sunnivad mõnikord tegema õige kurbi järeldusi ausesuse mõistest arusaamise ning selle rakendamise kohta igapäevasesse ellu. Jätkugu neist näidetest. Kui seda teevad need, kes ei põiga ühtki räpast äri, et aga midagi teenida, siis ei ole põhjust imestada, aga kui säärast enesemääramist näha kuulda inimestest, kes asuvad nähtaval seisukohal ning enese ja teistegi arvates õigusega pretendeerivad lugupidamisele, siis ei saa teisiti, kui peab ütleva, et on tegemist kahetsemisväärse puudulikkusega auitundes.

Muidugi ei puutu need nähtused kõik veel otsekohe üliõpilaskonda kui seesugust, ometi ei saa vabastada üliõpilaskonda tervikunagi kohustusest ning ülesandest mõjuvalt kaasa aidata selleks, et haritlaskonna liikme-

tes au — isikliku, seltskondliku, riikliku ning rahvusliku au-mõisete ja tunne kujuneks selgemaks, sügavamaks ning kindlamaks, nii et ta võiks olla ühelt poolt sihte ja teid, mõtte- ja teoviisi määravaks, teiselt poolt aga ka mõjuvaks hoidjaks teguriks. Siin peavad kujunema kindlad traditsioonid, milliste jälgimine on kohustav kõigile teatava ühiskonna osa liikmeile ning millistest teadlik kõrvalekaldumine tähendab välja langemist korralikust seltskonnast. Üliõpilaskond ühelt poolt oma ühissetevõtete kaudu, milliste edasiarendamine ning tarvilikul korral lisandamine uutega, teiselt poolt oma organisatsioonide sisemises elus võib siingi kujuneda ikka tähtsamaks teguriks, mis aitab meie elu edasi viia täielikkuse suunas.

Lubatagu praegusel korral piirduda ainult mõne üldisema mõtte puudutamisega, jättes vabaks võimaluse edaspidi veel peatuda teiste sellelaadiliste nähtuste juures. Joh. Köpp.

Prof. dr. Eino Kuusi ja meie kõrgem majanduslik haridus.

Lugupeetava Soome teadusemehe lahkumisel.

Tüsedaid teadusemehi on aastate jooksul tulnud meile Soomest. Suure andumuse ja põhjalikkusega nad on töötanud meie ülikoolis, võites üldise lugupidamise ja tunnustuse. Nad on kasvatanud oma õpilastest meile teadusemehi, kelledest mitmed teotsevad juba edukalt meie ülikoolis õppejõududena ja on leidnud tähelepanu mujalgi. Nad on viljenud meie rahvuslike teadusi, olnud töökamaid ning teadlikumaid mehi meie rahvuskultuuri alusmüüride rajamisel. Kahjuks need esmaklassilised meistrid pole püsinud meil kaua. Sest meie kitsastes majanduslikes ja vaimsetes oludes on tõsine teaduslik töö raskemaid ning tänamatuid ülesandeid.

Ja kevadel lahkus meilt viimane Soome teadlane meie ülikoolis — prof. dr. Eino Akseli Kuusi, mees, kelle töö tagab talle aukoha meie kõrgema majandusliku hariduse arengloos. Lahkus tõhusamaid ning tootlikumaid töömehi ja omapärasemaid ning sümpaatlikumaid kujusid meie professorkonnas. Lahkus meie ülikooli majandusteaduse osakonna noorema ning teadlikuma generatsioonile vaimne juht.

Lahkunud teadusemehe tegevus meie ülikoolis ja talt püstitatud põhimõtted meie kõrgema majandusliku hariduse korralduspüüetel vääriavad kindlasti laelamat tähelepanu.

Raskes olustikus alustas prof. Kuusi õppetegevust meie ülikooli majandusteaduse osakonnas kolme a. eest. Praktilist poliitilist ökonomiat, millise õppeaine professorina oli K. meil, ei olnud seni üldse loetud eesti keeles. Puudusid täiesti vastavad eestikeelsed teaduslikud teosed ja (puuduvad kahjuks veel praegugi!) korralikku tõlkimistki võimaldavad sõnaraamatud, puudus eestikeelne majandusteaduslik terminoloogia.

Selle asemel, et õppida olelevat eesti keelt, prof. K-l (kui mitteestlasel!) tuli luua majanduslikku eesti keelt!

Imetusvääriilise põhjalikkuse ning eduga sooritas ta sellise raske ülesande. Ta loengud olid terminoloogiliselt täuslikumaid, mida peetud seni eesti keeles meie ülikooli majandusteaduse osakonnas. Erilist tunnustust väärib K. õppetegevus ta juhatusel tõhusalt töötanud praktilise poliitilise ökonomia seminaris.

Lähtudes vaatekohast, et ainult loen-

guid kuulates ja õpperaamatuid lugedes saavutatud teadmused kunagi ei suuda olla nii elavad, nii organiliselt üles ehitatud ja nii püsivad, kui teadmused, mis saavutatakse oma aktiivsel loomingtööl ja et üliõpilased saavutaksid võimalisuse mitte üksi õpetuse passivseks vastuvõtuks, vaid ka iseseisvaks edasitöötamiseks pärast ülikooli lõpetamist, K. korraldas esimese eestikeelse majandusteadusliku seminari meie ülikoolis, kus meie tulevastele majandustegelastel ometi kord avanes võimalus õppida teaduslikult töötama ja mõtlema eesti keeles.

Täpsus ja põhjalikkus, mida K. nõudis oma õpilastelt ja milles ta ise oli neile ületamatuks eeskujuks, löid ta seminarist koha, kus tehti tõsist teaduslikku tööd mitmesuguste üldiste, eriti aga Eesti olusid puutuvate majanduslike küsimuste käsitlel ja lahendusel. Mainitud seminaris töid on ilmunud trükis ja leidnud tunnustust väljaspool Eestitki.

Meie kõrgema majandusliku hariduskäitise korraldus, mis olnud juba pikemat aega meie avaliku arvamuse terava

arvustuse osaline ja milline küsimus kahjuks seni täiesti lahendamata, leidis tõsist tähelepanu K. poolt, kes ei piirunud siin ainult arvustusega, vaid raskendas kõik jõud positiivsele tööle meie nüüdisaja majandusteadust ja meie majanduslike elundudeid rahuldava majandusteaduskonna loomiseks. K. poolt koostatud majandust, osak. õppe- ning reorganiseerimiskava leidis oma põhjalikkuse ning euroopaliste põhimõteteiga meie teadlikumais asjaomasels ringkonnis suurt tähelepanu ja tunnustust.

Selgelt, põhjendatult ning veenvalt näitab K. mainitud kavas, kuivõrt hädatarvilik on meie kõrgema majandusliku hariduskäitise reorganiseerimine. Vana ning iganenud õppekorraldis tuleb lammutada ja luua uus majandusteaduskond, mis ei kannaks sellist nime mitte üksi formaalselt, vaid oleks see ka sisuliselt. Majandusteaduskonna lõpetanu peab olema eriteadlane vähemalt ühel alal ja suutma mõelda majanduslikult.

Vastandina senisele majandust. osak. õppekavale, mis kujutab endast mehhaanilist õppeainete segu mittemajandusteadusliku elemendi suure ülekaaluga, uus õppekava esineb orgaanilise tervikuna, kus majanduslikele distsipliinidele antud vääriline koht ja kaal.

Kui senine õppetöö majandusteaduse osakonnas seisib peamiselt loengute pidamises ja nende passiivses kuulamises, siis sellise retseptiivse ühekülguse vältimiseks K. esitab oma kavas kindla ning läbimõeldud seminaride ja praktiliste tööde süsteemi.

Kahjuks prof. Kuusi ja ta mõtteosaliste püüded pole leidnud tunnustust neilt, kellest on olnud uue õppekava teostus. Arvatavasti mõõdub veel aastaid, kuni jõuame oma kõrgema majandusliku hariduse korraldusse kultuurmaade tasemeni. Aga sellise viivituse all kan-

Ülikooli pidulikult immatrikulatsioonilt.

natab meie majanduselu, mis vajab eriti tänapäeva surutiste keerises selgeid majanduslikult mõtlejaid päid ja teovõimsaid eriteadlasi.

Aga mitte üksi ülikooli õppetöoga ja selle korraldusküsimustega ei piirunud K., vaid ta teotseb ka aktiivselt akadeemilistes organisatsioonides olles Akadeemilise Majandusteaduse Seltsi esimeheks, töötades mainitud seltsi mitmes toimkonnas, pidades ettekandeid Akadeemilises Hõimuklubis ja mujal.

Ja sellise pingutava töö kõrval tal jätkus veel küllaldaselt aega ja energiat viljakaks teaduslikuks uurimistööks. Ta äsja valminud üle tuhande leheküljelise suurteos „Sotsiaalpoliitika“ näitab K-d esmaklassilise loominguvõimega teadusemehena, kelle meie ülikool nüüd kaotas.

Ühes prof. Kuusiga lahkus meilt ka ta abikaasa, Hanna Kuusi, tuntumaid Soome naistegelasi, kes töötanud innukalt Eesti tutvustamisel Soomes ja oma valmukuse ning otsekoheusega võitnud lugupidamise Tartu eesti seltskonnas.

Teatava pettumusega lahkus K. meilt. Sest palju ta paremaid püüdeid on nurjunud meie umbes õhkkonnas. Lohutagu auväärt teadusemeest teadvus, et ta õpilased ei lakka jõudumööda arendamast ja teostamast meistritlt püstitatud põhimõtteid.

Järvede ning kaljude maale lahkunud armsale juhile ning õpetajale ja ta auväärt abikaasale lähetaavad ta õpilased südamlikke tervitusi.

Ed. Poom.

VIII SELL'i konverents Kaunases

3.—8. juunini 1931.

Soome, Eesti, Läti ja Leedu Üliõpilaskondade Liit pidas oma kaheksandat konverentsi 3.—8. juunini Kaunases. Jälle oli see kurikuulus „Poola küsimus“, mis tekitas põnevust konverentsi vastu juba 1. veebruaril keskbüroo istungist saadik, kuigi oli peidetud päevakorras õige keeruka vormeli varju („über die Richtigkeits der von der siebenten Konferenz gemachten Änderung des Statuts“).

Nimelt on püüdnud Soome, ja võimaluse piires Eestigi Üliõpilaskond poolakaid SELL'i tõhe kaasa tõmmata. Seda takistas Liidu põhikirja punkt, mis otsustamisel nõuab ühehäälsust, ja mille tõttu Leedu vastuseismisel igakordselt luhtus poolakate vastuvõtmise viiendaks liiduliikmeks. Läänudaastasel Helsingi seitsmendal konverentsil siiski õnnestus ühehäälsuse nõuet muuta lihtsaks enamushääletuse. põhimõt-

teks. Vaimustatud ootamatust saavutusest kasustas enamust äsjast põhikirja muudatust otsekohe, valides vastu leedulaste tahtmist juba samal konverentsil Poola Üliõpilaskonna SELL'i alaliseks külaliseks, „observaatoriks.“ Hiljem ei tahtnud aga Leedu Üliõpilaskond ratifitseerida ei põhikirja muudatust, ega seega ka Poola „vaatlejaks“ valimist.

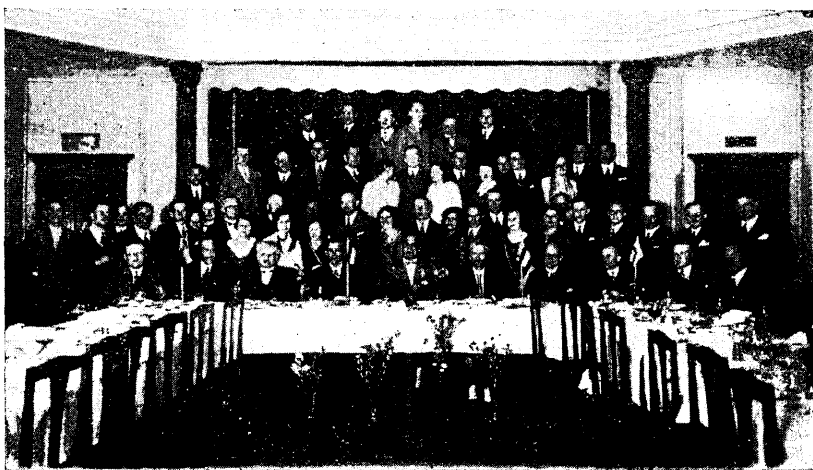
Põhikirja muudatuse rakendamine juba muutmise koosolekul, üliõpilaskondade ratifitseerimist ära ootamata, — oli muidugi juriidiliselt õige kahtlane samm. Olukorra muutsid aga leedulaste kahjuks nende poolt tehtavad vead mitteratifitseerimisest teatavate tähtpäevade suhtes, kui ka järjekindlusetus keskbüroo istungil ja konverentsidel.

Siiski pidid selles küsimuses Leedu Üliõpilaskonnaga eriliselt arvestama SELL'i-liitlased, sest „Poola küsimus“ ei puuduta mitte ainult

selle Üliõpilaskonna välist prestiiži, vaid tõeliselt väga valusasti igat rahvuslikku akadeemilist leedulast, — ja selleks näib olevat iga leedu üliõpilane vägagi teadlikult.

Nii ei tunnud SELL'i lahendamata sisemise küsimuse pärast konverentsi vastu põnevat huvi mitte ainult külalismaade 17 delegaati, vaid näitas seda kogu Kaunase üliõpilaspere juba meid 3. juuni lõuna ajal pidulikult vastu võttes. Raudteejaamas olid peale osaliste maade diplomaatiliste esinduste ja kohaliku valitsuse esindajate esindajate sadandeid üliõpilasi, puhkpillide orkester ja arvutu hulk pealtvaatajaid. Külalised paigutati korterisse leedu valitsuse hotelli ja pärast kiiret lõunatamist ning visiite oma maa diplomaatilisele esindusele avati konverentsi plenaaristungiga.

Üldkoosolekul valiti kodukorra põhjal esimeheks Leedu Üliõpilas-

SELL-i konverentsist osavõtjad Klapeidas korraldatud pidusöögil.

konna president B. Širvinskas, 1. abiesimeheks Soome Üliõpilaskondade Liidu välistoimkonna juht T. Himanen, 2. abiesimeheks E. Üliõpilaskonna esim. H. Paalman, sekretärideks Läti Üliõpilaskonna esim. R. Rakovskis ja leedu välist. juh. A. Baliunas. Järgnesid sõbralikud tervitused Leedu haridusministriilt, Kaunase ülikooli rektorilt Cepinskis'elt, diplomaatidelt ja üliõpilaskondade esindajatelt. Eriti hoogsas ja süütava kõne pidas tuntud leedu teadlane, kirikhärra ja luuletaja Tumas.

Piduliku avamistseremonii meeleolu ühtlust segas ainsana leedulaste samm, anda tervitusteks sõna ka Vilno ülikooli leedu üliõpilaste ja ukraina üliõpilaste esindajatele. Tekkis mulje, nagu tahetakse SELL'i poliitiliselt ära kasutada mingiks poolavastaseks rindeks. Kui õhtul banketil, mis oli suurejooneliselt korraldatud leedu ohvritseride keskkaasiinos, viimatinimetatud tervitajad esinesid veelgi ägedamalt, siis otsustasid eesti ja soome üliõpilaskondade esindajad leedulaste ees protesteerida säärase teguviisi vastu. Protest tuli õige ägedalt arutusele esimeses komisjonis, ning lõppes leedulaste vabandamisega.

Teisel päeval algas konverentsi töö komisjonides.

Esimeses (üld-) komisjonis, mille esimeheks valiti Toivo Himanen (Soome), valitses õige pinev õhk-kond. Iga maa võitles oma prestiiži eest. Peale ülalmainitud protesti ja CIE's ühisesinemise küsimuste oli muidugi huvi keskuseks „Poola probleemiga“ seotud põhikirja muudatuse maksvuse küsimus. Selle arutamine avalikul koosolekul osutus nii raskeks, et järjest kuulutati vaheaegu ning koosolekul piiruti peamiselt deklaratsioonide ettekandmisega. Siiski kuumenes õhk-

kond sedavõrt, et leedulased ärevuses esitasid vasturääkivaid ettepanekuid ja soomlased kandsid ette deklaratsiooni, mille järgi ennast asetasiid täitsa Poola-pooldamise alusele, aga ütlesid endid pettunult loobuvat oma ideaalide teostamisest SELL'is. Kui Soome ja Eesti esindajad konstateerisid veel, et seitsmenda konverentsi otsused on maksvad, siis pidi konverentsi töö katkema ilma selgete tulemusteta. Küsimuse lahendamiseks otsustati oktoobri kuul Riias kokku tulla erakorraliseks konverentsiks.

Viljakamja rahulikum oli töö teistes komisjonides. Reisude ja ekskursioonide komisjon, kelle esimeheks valiti lätlane Peters Austriks, ja sporditoimkond — esimeheks lätlane Roberts Plume —, valandasid uuesti balti üliõpilaskondade tegeliku läbikäimise aluseid Eestlaste ettepanekul otsustati muuseas tulevikus spordi olümpiaadide kavva võtta ka käsipall ning tennis. Ajakirjanduse ja informatsiooni komisjon, mille esimeheks valiti Eesti es. Ilmar Tõnison, sõlmis rea praktilisi leppeid vastastikkuse teadete varustamise hõlbustamiseks. Muuseas valandati klišeede normaalmõõdud üliõpilaslehtedele naabermaade pildimaterjali tarvitamise võimaldamiseks. Üldiselt võib kolme spetsiaalkomisjoni töö tulemustega jääda täitsa rahule: nad näitavad järjekindlat edu SELL'i mõtte konkreetsel sisustamisel.

Peale otsese konverentsi töö oli aeg leedulaste ülisuure külalislahkuse poolt jagatud viimse raasuni maa ja üliõpilaselu näitamisele, nii et külalised pidasid väsimusega alalist võitlust. Eriti tuleb märgitseda terve Vytautas Suure Ülikooli üliõpilaskonna taolist sõbralikku huvi konverentsi ja külaliste vastu. Kuigi tavaliselt olevat väga teravad vahekorrad katoliiklaste ja rahvuslike

üliõpilaskondade vahel, siiski teiste maade üliõpilaskondi vastu võttes leedu üliõpilased olid matnud kõik omavahelised vaenud. Organisatsioonid, kelle vahel vähe või üldse mingisugust läbikäimist, külastasid üksteist suurearvuliselt külaliste auks korraldatud pidudel. Koosviibimistest jäid taoliselt head mälestused pahempoolsest „Varpas'ist“, katoliiklikust „Ateitininkai'st“ ja rahvuslikust korporatsioonist „Neo Lithuanias“. Vanemate üliõpilaskondade esindajad said mõndagi huvitavat ja omapärast õppidagi jõudsalt edasi püüdvat leedu üliõpilaskonnalt, kus küll alles välised vormid lõplikult selgumata, siiski seda kütkestavam on vaadelda ideede puhast arengut.

Nii „Filiae Lithuaniae“, on loonud huvitava rahvusliku traditsiooni — omavahelistel pidulikkudel koosviibimistel kandaainult rahvusõivaid, radikaalsete ja katoliiklike koondate ideeline jõud on just vastasrindluse tõttu kujunenud päris erakordselt enesekindlaks ja süvene-nuks.

Eriti huviküllaseks kujunes aga leedulaste poolt konverentsi kestvusel 5.—7. juunini korraldatud ringreis Leedus, millest osa võtsid peale Eesti ja Soome ning üksikute Läti üliõpilaskondade esindajate veel arvukalt leedulasi, eriti Vilnost ning Eesti saadik Kaunases dr. Leppik. Sõit algas 20-tunnilise laevasõiduga mööda Njeemenit (leedulaste Nemuna) imeilusasse Nidasas, tuiskliiva ja kristallpuhta õhu kuurorti. Sealt siirduti sadamalinnas Klapeidasse (Memel), külastati mitmeid maakohti ja peatuti ka mõned tunnid Leedu põllumajanduslikus akadeemias Do-tuuvas, kelle õppejõud ja üliõpilased korraldasid eriti südamliku vastuvõtu.

Külalislahkus oli üldse igalpool Leedus erakordselt suur. Paljudest sõbralikkudest korraldustest jäi osavõtjatele küll erilisel meelde pidusöök Klapeidas, kus Leedu suurem filosoof dr. Vidunas balti riikide ühistööle leidis haarava väljendi. Mõlema balti kultuurgruppi, nii soome-estit, kui läti-leedu rahvaste vaimsus on olnud arkeoloogia tunnistusel seotud juba kaugemas minevikus See mineviku balti kultuur on olnud dr. Vidunase arvates kõrgem ümbruse rahvaste omast, ja nüüd, jälle vabalt pärast juhulisi ajaloo viperusi omavahelises ühenduses omapäraselt areneda võides saavutab samasugava kulturi, kui sel ajal, kui roomlased Baltimaalt tulid tulid otsima jumalikku oraaklit.

See visionäärne akord on paras kokkuvõte SELL'i üliõpilaskondade kaheksandale kchtamisele, kus üksikutest lahkeliidest ja arusaamatustest hoolimata siiski oli läbi tunda tarvet ühistöö järgi, — tarvet ühise tuleviku pärast!

Ilmar Tõnison.

Stud. rer. nat. Heleene Inda.

In memoriam.

Suvel, akadeemilise töö vaheajal, augustikuu algul sulges silmad igavesele unele stud. rer. nat. Heleene Inda. Kestvaid kannatusi laskis saatust temale viimaseil eluaastail osaks saada — pika, raske haiguse näol.

Heleene Inda surmaga Pärnumaa Üliõpilaskogu on kaotanud hea ja kohusetruu kaasvõitleja. Kes Üliõpilaskogude algaastate kaasvõitlejaist ja vilistlasist ei mäletaks teda? Akadeemilise töö kõrval leidis ta alati aega Kogu tegevusest osa võtta, olles väsimata energiaga teistele eeskujuks. Kadunu oli Pärnumaa Üliõpilaskogu asutajaid, hiljem ka Kogus juhatuse-liige. Tema tegevuse ajal oli Kogu peamiseid eesmärke tutvumine kodumaaga ja selle uurimine. Kui kevadel arutati matkade korraldamist, siis leidis palju selle mõtte pooldajaid. Kui aga tegelikult mindi välja, siis jäi suur osa eemale. Kuid Heleene Inda mitte. Tema oli üksikuid naiskvi!, kes osa võtnud nii pikast matkast, nagu seda oli retk läbi kodumaa Narvast Pärnu.

Kadunu võttis agaralt osa kodu-uurimise tööst, kasustades oma eriteadmisi loodusteaduse alal. Koguteoses «Pärnumaa» kaastööliste hulgas esineb ka tema nimi.

Heleene Inda on sündinud 24. sept 1900. a. Pärnus. 1908. a. astus Pärnu linna II algkooli — end. J. W. Jannseni kool —, mille lõpetamisel siirdus Pärnu Eesti Kooliseltsi poolt ülalpeetavasse

progümnaasiumi. Selle lõpetanud 1916. a., olles õppimishimuline, tegi eksami Pärnu linna tütarlaste gümnaasiumi VI kl., lõpetas VII kl. ja selle järel astudes linna realgümnaasiumi lõpetas viimase esimese lennu 1920. a. kevadel. Soovides õppimist jätkata, astus Tartu Ülikooli matemaat.-loodusteaduskonda, erialaks valides loodusteaduse. Vahepeal oli Pärnu vene eragümnaasiumi eesti keele õpetaja. Õppis ülikoolis kuni 1925. a. lõpuni, kuni tuli haigus. Kurnav kopsuhaigus, mis juba kord lapseas sundinud terve talve olema eemal koolist, sundis katkestama akadeemilise töö, mis juba oli lõpukorral... Ja 10. aug. 1931. a. sängitati Heleene Inda maamulda Vana-Pärnu kalmistule kaasvõitlejate ja vilistlaste rohkel osavõtul.

Pärnumaa Üliõpilaskogu mälestab sügavas leinas oma armastatud ja kohusetruud kaasvõitlejat.

Leo Leesment.

Eesti üliõpilashümnist.

Kas on eesti üliõpilaskonnal oma laulu, hüdni?

Meil on ladinakeelne tudengite „internatsionaal 1)“ „Gaudeamus igitur“, mis omab mingi tervituslaulu asendi, kuid mitte enam.

Ta avaldab noorusrõõmsust, vihjab korraks elu lühidusele ja surmale, siis jagab tervitusi mõningaile tudengiellu mõjuvaile tegureile, nagu akadeemia, õppejõud, oma kaasvõitlejad, neile üsna lähedases järjekorras ei unusta ka neitseid, neid nägusaid, ega ka abielunaisi õrnu töökaid, siis jälle laseb elada respublikat ja mõtseene ja lõpeb kurbuse ja muude

pahede äratõrjumisega, neile kadugu! hüdmisega.

Selle laulu teksti vaadates peab ütleva, et ta ei sobi hümniks ja nii pole selleks peetudki.

Kas on vaja tudengkonna laulu, hüdni?

Hümnide, lipulaulude tähtsus psühholoogiliselt on arvatult suur.

Ta laulduna pühalikel momentidel võtab nagu kokku ühise meeleolu ja jätab sügavad tundmusademed hingedesse, süvendab saatusosaduse, solidaarse, eesmärgi ja püüdmuste poolest ühise seotuvuse teadvust.

Hüdni luua pole kerge.

Hümn peab tekstis nii õelda lühidalt kokku võtma kogu rahva,

mele puhul kogu tudengkonna kollektiiv-hinge kõrgema sihipüüdlikkuse, sügavama aatesisalduse ja pühamad töötused.

Viimasel ajal on hakanud tekima ka meie oma üliõpilasi laule ja üliõpilaselust laulvaid luuletisi, loodud üliõpilaste poolt.

Selles suunas edasi töötades rikastuks meie üliõpilasi laulude varaslv.

Eesti üliõpilasi lauludest on mõnigi kord juba sõna võetud.

Märgiksime lisaks, et üheks tähtsamaks ülesandeks oleks võetav eesti üliõpilasi hümi problem. Katsed selles sihis oleksid aina tervitatavad.

A. Kallits.

1) Mis muide polegi väga rahvusvaheline, A. K.

Stud. pharm. Edgar Luik †

Harva on õnnetuid juhte, kurbi sündmusi, mille juures ei kipuks keelele küsimusi: Kui oleks olukord teine olnud, vahest poleks see õnnetus meid tabanud? Kui teisiti oleks toimitud, võib-olla oleks kõik hästi läinud?

Seda valusam on tunda kaotust, järsku ja ränka, mis ei lase sel viisil enesesse tungida, ei lase oletusi luua, vaid kus peame nõutult seisma jääma vaikiva ja ükskõikse müüri, paratamatuse — saatuse ees.

Ei haigust, mille eest oleks võinud hoiduda, ei hulljulget tempu, mida oleks võinud enesele ette heita. Äkiline kangeistus, jõukaotus silmapilguks ja sellest oli küll, et kaotada

mere ohvrina noort elu- ja töörõmsat kaasvõitlejat.

Edgar Luik astus ülikooli 1929. a., peale 2-he aastast apteegi-praktikat, rohuteadust õppima, olles samast ajast peale korp! Sakala liige. Tema lühikeseajaline töö ülikoolis oli juhitud töötahest, optimismist ja tõsisest huvist valitud ala vastu.

Valus, väga valus on tema kui kaasvõitleja kaotus. Ta oli kaasvõitlejaks selle sõna kõige paremas mõttes. Armastatud kõigilt oma otsekohese, heatahtliku ja lõbusa meele pärast, luugupeetud kui mehiselt tubli ja teovõimas liige.

Sit tibi terra levis!

I. Lill.

Mälestusi „Vanemuisest“ 1900—1906. a.

Umbes 30 a. tagasi lasusid eesti üliõpilase õul suured kohustused väljaspool ülikooli. Üliõpilase kui eesti haritlase kõlbline kohus oli osa võtta eesti seltside elust. Kuna seltsidesse liikmeks astumine oli vene seaduste tõttu enamasti kitsendatud, siis pääsis üliõpilane sinna ainult pidu- ja perekonnaõhtutel ning kõneõhtutel, kus üliõpilane oli valdaja ja kõnepeidaja osas. Jaama tänaval asuv „Vanemuine“ oli tol korral Tartus suurem eesti selts, temaga võistles „Karskuse Selts“ Raekoja tänaval. Viimase eesotsas oli hästi tuntud H. Laas, kes tahtis olla suur põllumees, ühtlasi ka näiteõhtuid korraldas ja iseäranis „Kingu Laas“i armastas kaasa mängida. „Vanemuises“ mängis juhtivat osa tuntud näitemängu harrastaja A. Viira, kes oma „Üdumäe kuninga“ ja „Korneville kelladega“ tol ajal väga tuntud oli. „Vanemuise“ eestseisus jäi enam-vähem varju, sest ka perekonna- ja piduõhtud olid enamasti A. Viira ja tema näitlejate poolt korraldatud. „Vanemuise“ eestseisuses tol korral kõrgema haridusega isikuid ei olnud, ja minu teada eestseisuse valimisel ei võtnud mõned ülikooli

haridusega isikud neile pakutavat seltsi esimehe ametit vastu. „Vanemuise“ seltsi suhtes valitses mingisugune loidus või eelarvamus. Kõneõhtud, mis talvel pea iga pühapäeva pärast lõunal peeti, olid siiski väga elavad, ja mitmedki nüüdsetest tuntud avaliku elu tegelastest võtsid neist hooliga osa. Ülihoolas kõneõhtute sõber oli M. Martna ja samuti ka M. Pung, praegune majandusminister. Selles pool-tarretuses ja loiduses aga tundus siiski nagu suurt kevade ja ärkamise ennustust. Mitmed nooremad arvustasid olukorda ja seletasid lausa, et nõnda see edasi kesta ei või, sest kõnekoosolekud üksi ei rahuldanud kõiki seltsi ümber kogunuid.

Peale 1900. a. hakkasid kõik rahvuslikud, majanduslikud ja hariduselised püüded välja jõudma senisest ummikust, nendes võis märgata juba kindlaid sihtjooni ja sisu. Esimesed sammud teostatavadi teataval määral. Eesti Põllumeeste Selts omandas tähtsa asendi Eesti majandusel, kuna Eesti Üliõpilaste Selts oma vilistlaskoguga keskkohaks oli eesti üliõpilaste elus, selle kõrval vähema tähtsusega EÜS. Ühendus. „Pos-

timees“ ilmus rahvaliku lehena täiesti uues, teistest seni ilmunud lehtedest erinevas vaimus. Eesti seltskond asus otsima uusi teid, et kaasa tõmmata haritlaste perekondi, keda „Vanemuine“ ei suutnud ligi tõmmata. Et teisi võimalusi ei olnud, loodi uus selts — „Jalgrattasõitjate Selts Taara“, mille ümber kogunesid enamasti kõik Tartus olevad tuntumad Eesti haritlased. Seltsi esimeheks oli esimesel aastal Karl Parts ja järgmisel kolmel aastal nende ridade kirjutaja. „Taara“s korraldati nüüd kõne- ja perekonnaõhtuid ning isegi näitemäng hakkas siin edenema uuel kujul. Siin löid A. Simm, O. Teetsov ja mitmed teised omale esimese näitleja-kuulsuse. „Vanemuise“ vastu oldi koguni tagasihoidlik, see selts jäi tükiks ajaks nagu kõrvale, jäi A. Viira ja tema sõprade seltsiks. Taaras oli tähtsamaid tegelasi M. Martna ja muuseas ka pr. Lõhmus. Iseenesest mõista, et ei puudunud ka Jaan Tõnnissoni osavõtt, kuigi temal oli vähe aega. Vene ja saksa silm oli aga kade ja paari suure kõneõhtu või koosoleku järele oli Liivimaa kubernerile antud salakaebus. Seltsi ähvardas kinnipa-

nek, kuid õnneks läks siiski korda seda hoopis eemale tõrjuda. Samas seisukorras on olnud ka „Vanemuine“. „Taara“ kippus aga ruttu kasvavale eesti seltskonnale varsti kitsaks jääma mitte ainult ruumi poolest, vaid ka oma kitsa põhikirja tõttu — oli ta ju jalgrattasõitmise edendamiseks. Haritlasi tuli juurde, nõuded kasvasid ja nende rahuldamiseks tuli otsida jälle uusi teid. Juhtumisi tekkis „Vanemuises“ tulikahi, mille ohvriks langes seltsimaja. Kohe peale selle kõneldi siin ja seal, esiteks kitsamas ringkonnas, ja pärast juba avalikkudel koosolekutel, ning iseäranis kirjutas Jaan Tõnisson „Postimehes“ sellest, et eesti rahvale peab loodama nüüd Tartus vääriku kultuuritempel ja „Vanemuise“ seltsile uus maja ehitatama, mis vääriks tõesti Vanemuise kui muistse laulujumala nime ja oleks eesti rahva kultuurpüüete keskkohaks ja kogumispai-gaks.

Nüüd näib ehk see kõik tollea-aja olude mittetundjale nii väikesena, sest ühe seltsimaja ehitamine ei ole ju midagi iseäralikku. Tol ajal oli aga „Vanemuise“ maja ehitamine säärasel kujul nagu ta nüüd seisab, lihtsalt hull-julge, kangelaslik ettevõtte. Inimesed, kel-

ledel majanduslikud võimalused olid üsna piiratud ja ise end vaevalt kindlal jalal tundsid, astusid kokku, et hakata ehitama suurt maja, mille ehitamise- ja platsikulud maksid üle 100.000 rubla. Sellepärast sakslased ennustasid, et maja varsti võlgade tõttu seltsi käest ära läheb ja nendele jääb. Kui aga maja kerkis ja Tartu eesti seltskond iseäranis ohvrimeelselt käed külge pani, ja kui veel terve kodumaa sirutas oma aitaja käe, siis alles märkasid venelased ja nägid selles hädaohtu. Vahekord eestlastega muutus vaenulikuks. Ülemusele Riiga läks nii mõnigi kahtlustav kiri uue eesti ettevõtte üle. Kõik takistused aga võideti, sest iseteadlik rahvuslik vaimustus ja ülesehitav töö oli köitnud kõik eesti haritlased tugevaks üksuseks. Uue tõusva „Vanemuise“ juhatuse esimeheks valiti Tartu eesti seltskonna tolleaegne tüsedam jõud dr. med. H. Koppel ja uue maja ehituse eeltööd pandi käima täie hooga. „Taaras“ olevad haritlased kogunesid enamasti kõik uue „Vanemuise“ ümber, jäädes esialgul ka veel „Taara“ seltsi liikmeteks.

Nende ridade kirjutaja mäletab veel neid jõu- ja tagajärjerkaid koosolekuid „Vanemuise“ eestseisuses ja ehituskomisjonis. Oldi

kogu aeg valmistusehoos, jäädes sealjuures ikka reaalseks, tehes kõike võimaluse piirides. Eestseisuses ja ehituskomisjonis oli kaks meest, kes olid Vanemuises nagu tööorjad, valmis töötama mitte ainult 8, vaid 18 tundi, kui seda nõudsid „Vanemuise“ huvid. Ühele kuulus ehituse otsekohene tegelik külg, teisele „Vanemuise“ kirja-toimetus. Esimene neist oli K. Koppel ja teine Joh. Sisask. K. Menning murdis pead tulevase teatri kallal, ja ka tema saavutas oma sihi, sest uues majas algas eesti teater oma tööd ka uues vaimus. On harva rõõmsamaid hetki, kui „Vanemuise“ õnnistamisepidu seda oli eesti tegelastele. H. Koppel eestseisuse juhatajana ja J. Tõnisson ehituskomisjoni juhatajana vaatustis säravate võitja silmadega oma löökväerühme, ja rühmad ise ei olnud ka mitte vähem iseteadlikult rõõmsad, nähes ja tunda saades ühise töö saavutusi, sest koda, mida nähti ja aimati hinges, oli ilmsiks saanud. Suur mõte oli teostunud ja väljendunud „Vanemuise“ maja valmimisega, ja tema tegevuse algamisega algas eesti rahvuslikkus elus uus ajajärk.

O. Rütli.

Rahvusvahelise Üliõpilaslüüdi (CIE) XIII kongress.

Tänavune aastakongress peeti Rumeenia Üliõpilaskonna kutsetel 10.—23. augustini Bukarestis. Eesti Üliõpilaskonna poolt varustati mandaatidega kolm kaasvõitlejat — Hugo Paalman, Ilmar Tõnisson ja Otto Leesment. Kuna aga Edustuses ega ka Juhatuses suudetud kokku leppida eelarves sõidukuluna ettenähtud summa jagamises, jäi kogu summa välja andmata. Omal kulul võtsid lähemaajaliselt kongressist osa ksv!! Paalman ja Leesment. Ülejäänud ajal esines Eesti Üliõpilaskonna volinikuna Soome Üliõpilaskonna delegatsioon.

Kongressist osavõtjate arv oli harilikult vähem, SELL-i ekskursiooni kohalviibimisel oli Soomel ja Eestil arvarik-kaim esindus. Kurdeti korralduse puudulikkuse ja kalliduse üle.

Kongressi istungite vaheajal oli korraldatud, nagu harilikult, terve rida väljasõite ja bankette. Istungid möödusid vaikselt, kuna seni tolmu sünnitanud poliitilised probleemid ja vähemuste küsimused kavas puudusid. Tähtsamana

kvatsusena oli pikalt kõne all Ameerika ettepanek Geni üldsekretariaadi loomise üle, millega oleks likvideerimisele määratud ka praegu mitmel maal laiali pil-lutud erikomisjonid. Ettepanek leidis sooja poolehoidu, šai ka hääletusel tugeva enamuse, kuid siiski mitte vajaliku kolm-neljandiku — prantslaste, poolakate ja mõne nende liitlase vastuseismise tõttu. Tuleb vist tuleval kongressil uuesti päevakorda. Kvatsuse tekitajaks peeti väga üldist rahulolematust praeguse, Belgias asuva, keskbüroo vastu.

Reiside-komisjonis arutati museas CIE ekskursiooni korraldamise võimalusi Venemaale. Rajariikide soovitusel loo-butu mõttest.

Ümbervalimisele tuli CIE president ja suurem osa täidesaatva komitee liik-meid. Uus koosseis kujunes järgmiseks: President — J. P o z a r y s k i (Poola), I vicepresident — P o d e s t a (Itaalia), Abipresidendid — M o r g a n (Inglise) ja V a n n e (Soome) — endised, M i t c h e f f (Bulgaaria) ja A r a g o n (Hispaania) — uued. Keskbüroo juhataja — M o t z (Belgia). Üldsekretär — S c h n e e b e l i (Helveetsia). Abisekretär — N a r t i (Rumeenia) — endine. Laekahoidja — G a r d i n i (Itaalia) — valiti edasi.

Järgmine aastakongress peetakse 1932. a. augustis Lätis, Riias.

Otto Leesment.

ÜLIÕPILASLEHE tellimisi Tartus võtavad vastu

1) „Üliõpilaslehe“ talitus (töötundidel), 2) Akadeemiline Koope-ratiiv — Jaani 7, 3) Üldine Ajakirjanduse Kontor — RÜÜti 11.

EESTI ENTSÜKLOPEEDIA I VIHK

ILMUB SEPTEMBRI KUU LÕPUL!

„Eesti Entsüklopeedia“ ilmub üldse 56 vihus (8 andes) iga kuu 1 vihk.
„Eesti Entsüklopeedia“ maksab 200 krooni.

Eeltellijaile soodustatud hinnad:

90 krooni — neile, kes tasuvad selle summa kohe tellimisel.
120 krooni o s a k a u p a : esimene sissemaks 10 krooni,
hiljemini **2 krooni kuus.**
140 krooni — osakaupa: **2 kr. 50 senti** kuus.

I vihu ilmudes

*jäävad maksuma (kuni aasta lõpuni) ainult 1. ja 3., s. o. 90 kr. ja
140 kr. moodus, ja*

*lõpetatakse tellimiste vastuvõtmine
2. mooduse, s. o. 120 krooni alusel.*

Rutake „Eesti Entsüklopeedia“ tellimisega, praegu võite veel omandada selle kapitaalse teaduste sõnaraamatu

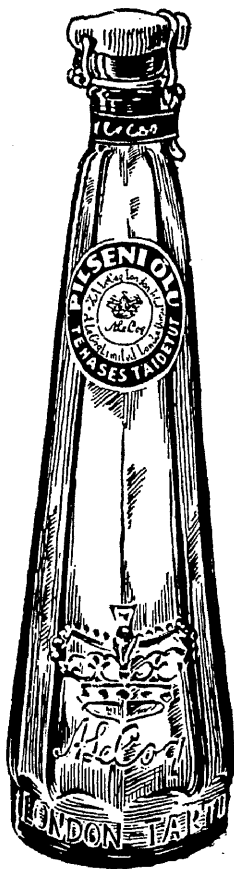
120 krooni eest,
makstes ainult **2 krooni** kuus.

*Vähese kokkuhoiuga oma väljaminekuis omandate teose, mis
haarab endasse kogu maailma ja asendab terve teadusliku
raamatukogu.*

EESTI ENTSÜKLOPEEDIA annab Teile kiiresti kõik tarvilikud tead-
ted ja vastab kõik Teie küsimused.

**EESTI ENTSÜKLOPEEDIAST HUVITATUILE
ÜKSIKASJALIK PROSPEKT HINNAIA!**

K.-ü. LOODUS, Tartus.

A.-s. A. LE COQ'i

London - Tartu

õllefabriku

õlu ja porter,

ning keedetud môdu, limonad, sooda, selters —
tuntud headuses.

Külastage

R. NAPP'I

TARTUS,
Küütri tn. 3

Eeskujulikku esimese järgu juuksetööstuseäri.

Daamide ja härrade jaoskond.

Võistlen:

töö headusega,
puhtusega ja
odavate hindadega.

HINNAD:

Juukselõik. daamidele ja härradele	35 snt.
Habemeajamine	15—20 "
Habemeajamise juures kaela puhastamine	5 "
Lokkimine daamidele	25—50 "
Manicure	75 "
Kulmude ja ripsmete värvimine	50 "

Äris töötavad ainult esimese järgu valitud parimad tööjõud. / Juuksed palutakse lasta lõigata äripäeviti, et ära hoida suurt tungi laupäeviti. / Kord külastanud, jääte meie tööga täiesti rahule ja soovitate ka teistele. / Jootraha ei võeta.

Kõige austusega: **Coiffeur R. NAPP**

Diplomeeritud juuksetööstuse meister.

Külastage.

Tartus, Küütri tän. 3. Äri avatud k. 8¹/₂—18¹/₂.
(RÜÜTII tn. nurgal)

Kuues üliõpilasolümpiaad Riias.

Baltiriikide üliõpilaskondade (SELL-i) kuues olümpiaad korraldati läti üliõpilaskonna poolt 11. — 13. sept. Riias. Seekord olid mitme aasta järele olümpiaadil esindatud kõik üliõpilaskonnad, seepärast oli olümpiaadi huvi keskpunktiks, kes tuleb seekordseks võitjaks.

Soome üliõpilaskond, kui kõige kaugem küla^{line}, oli välja valinud oma kümme paremat üliõpilassportlast, kelle kätte oli usaldatud soome üliõpilaskonna au kaitsmine. Eesti üliõpilaskonna võitlusmeeskond koosnes seekord viiestteistkümnest mees-, kolmest naisüliõpilassportlastest ja kolmest esindajast. Lätlased panid välja 37-liikmelise meeskonna, kuna leedulased poole võrra vähemaga esinesid.

Eesti võitlejatepere asus teie paar päeva enne võistlust, et end korralikult välja puhata. Teel Riiga juhtus väike viperus. Nimelt Valgas jäi maha ksv! Feldman, keda aegunud välispässiga üle piiri ei lastud. Viimane tegi sõidu Tartu tagasi ja jõudis päev hiljem Riiga järgi.

Riia jaamas võeti eesti esindusmeeskonda vastu tervitustega ja orkestriga. Esimese võistluspäeva hommikupool kulus linnaga tutvumiseks ja võistlustele ettevalmistamiseks. Üksmeelselt avaldati arvamist, et seekordne eesti meeskond oli parem kui kunagi varem.

*

Olümpiaadi pidulik avamine sündis 11. sept. kell 17 LSB spordiväljal. Avamispidustuseks sammusid iga üliõpilaskonna meeskonnad terves koosseisus avarale spordimurule. Eesotsas soomlased oma rahvuslipuga, neile järgnesid eestlased, leedulased ja lätlased.

Avakõne pidas läti ülikooli rektor prof. M. Bimanis, kes ka olümpiaadi avas. Avamisele järgnesid tervitused olümpiaadist osavõtjate üliõpilaskondade esindajatelt. Iga esindaja tervitusele järgnes tema rahvushümn, mille lõpuks iga rahvusmeeskond hüüdis võistlejatele müriseva kolmekordse elagu! Olümpiaadi avamispidustusel viibisid osavõtjate riikide saadikud, hulk kõrgeid külalisi ja õppejõude. Avamisele järgnes kibe heitlus nelja riigi üliõpilaskondade vahel.

Soome üliõpilaskond on Balti turniiril olnud seni võitmatu, seda ennustati ka sel olümpiaadil. Tasavägist võistlust on alati pidanud eesti ja läti üliõpilassportlased, mida ka seekord oodati. Leedu üliõpilaskond on seni ikka viimase kohaga pidanud leppima, millega nüüd ka arvestati.

Esimesel võitluspäeval oli juba märgata soomlaste ülekaalu, eestlased ja lätlased pidasid aga omavahelist kahevõitlust, leedulased esinesid seekord vägagi nõrgalt.

Teine võistluspäev tõi aga võistluskäigus muudatuse. Eestlased raputasid end lätlastest lahti, püüdsid soom-

lasi kinni ja võtsid isegi olümpiaadi juhtimise enese kätte; ebaõnne tõttu ei suutnud nad aga juhtimist enese käes pidada ning pidid selle tagasi andma soomlastele. Viimased juhtisid seejärgi lõpuni.

Soomlased, kes esinesid küllalt tugevalt, oleksid võinud aga kergelt kaotada võiduloorberid, kui eesti meeskonnal vähegi õnne oleks olnud. Ksv! Tamm, keda loodeti viievõistluse võitjaks, vigastas odaheitel puusalihased niivõrt, et enam edasi võistelda ei saanud. Eestlased kaotasid seega 14 punkti. Kettaheites ja kuulitõukes polnud õnnejumal ka eestlaste poolt. Paremal juhul oleksime võinud ka siin esikohtadel olla ja olümpiaadi võitjad oleksid olnud eesti üliõpilassportlased. Kahju!

Soomlased olid võitmatud jooksudes. Peale paari keskmaajooksu võitsid nad eranditult ja kindlalt. Hüpetes olid ühetugevused eestlased ja soomlased, kuna visketes jäi paremus meile. Lätlased võitsid olümpiaadi kestel ainult ühe esikoha — kettaheites.

Eestlaste võimsamad alad olid: odaheide ja kõrgushüpe. Neil aladel omandati kindlalt ja võitmatult kaksikvõidud. Odaheites oli eesti kangelasaks ksv! Joh. Schüts, kes oma vastaseid ligi seitsme meetriga võitis. Hüpetes tugevam võistleja oli ksv! N. Küttis, kes kolmest hüpest — kauguskõrgus-kolmik — kaks võitis, ühes aga teisele kohale tuli.

Jooksudes olid eesti tugevamad Tiisfeldt, Korol, Lugus, Beckmann, ja Kuus. Esimene neist on järjekindlalt iga olümpiaadil võitnud 800 m. jooksu, mida ta ka käesoleval tegi. Ksv! Korol oli võitmatu 400 m. jooksus;

Lugus, kes seni vähe tuntud, esines üleootuste, seda tegi ka ksv! Beckmann.

Soome meeskond oli kõige väiksearvulisem, seepärast tuli iga võistlejal mitmel alal kaasa võistelda. Tugevamatest kujudest jäid meelde: Viiri, Virtanen, Jansson, Häkkinen, Tolamo ja Peltonen, kes kõik omal alal esikohale tulid. Lätlaste meeskonda kandis mõned varem tuntud suurused, nagu: Nusbergs, Muzis, Rosenbergs ja Migla, ilma kellelta poleks neid äraagi tunnud. Leedulastest ei jäänud ühtki kuhu meelde. Võrastavana tundus lätlaste ülesastumine eestlaste vastu, viimased õigust nõudes jäid nagu süüdlasteks. 200 m. eeljooksus kõrvaldas läti lähetaja jooksja Nusbergsi kahe vale lähte pärast, millega aga lätlased pärast nõus polnud ning Nusbergsi lõppjooksu pääsemiseks üksi uuesti jooksta lasid. Eestlased protesteerisid säärase ebaõige talitusviisi vastu. Kohtunik-kude-kogu: lätlased, leedulased ja soomlased otsustasid siiski lubada kõrvaldatul kaasa jooksta. Eestlased teatasid, et nemad loobuvad siis võitlemast, seepeale andsid lätlased järele, aga teatasid sellest pealtvaatajatele läbi häälekõvendaja: kohtunik-kude-kogu otsustas lätlasel Nusbergsil 200 m lõppjooksus kaasa jooksta lasta, et aga eestlased on lubanud edasivõistlemast loobuda, siis, et alal hoida sõbralikku vahekorda, ei lase lätlased Nusbergsi jooksta!

Olümpiaadi kestel peeti läti ja leedul üliõpilaskondade vahel jalgpallivõistlust. Esimesel sõprusvõistlusel võitsid lätlased 2 : 0. Teisel võistluspäeval tasusid aga leedulased ausalt oma eelmise kaotuse ja võitsid lätlasi üleolevalt 5 : 1.

Üldkokkuvõttes võitis SELL-i olümpiaadi Soome — 127 p., teine

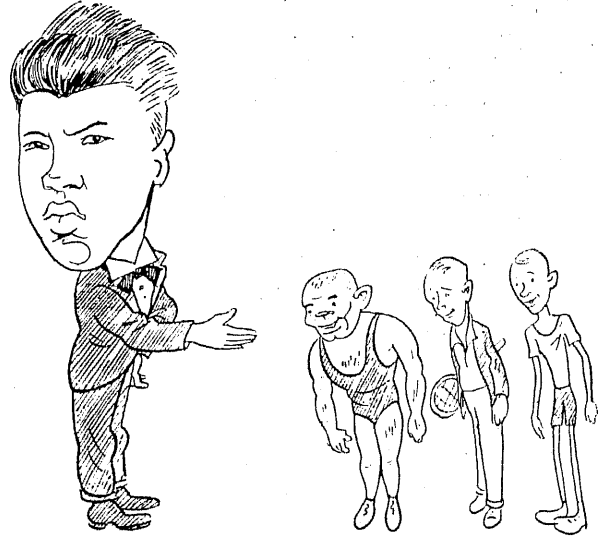

SELL-i olümpiaadist osavõtjad ja esindajad.

Ksv! Ev. Tikenberg

Akadeemiliste kehakasvatajate diktaator. Sporditeoreetik — tema tippsaavutisi sõerajal ja maadlusmatil pole seni spordi kalendris ametlikult registreeritud. Kaisevõisilused! Pärisevõisilused! Eelvõisilused! Esivõisilused! Järelvõisilused!

Ksv! Rob. Tasso

Üliõpilaskonna rahaminister, kes ühevõrra hästi sportlasi esindab ja raha loeb. Uurivat praegu, kuidas kerge vaevaga võimalik poksija ja kergesportlase vahel vahet teha.

Eesti — 104 p., kolmas Läti — 66 p. ja neljas Leedu — 10 punkti. Võistluste võitjad ja tehnilised tagajärjed olid järgmised:

100 m. 1) P. Virtanen (Soome) — 11 sek., 2) Nusbergs (Läti) — 11,4 sek., 3) Tolamo (Soome) — 11,6 sek.

200 m. 1) P. Virtanen — 23 sek., 2) Tolamo — 24,2 sek., 3) Beckmann (E) — 24,4 sek.,

400 m. 1) Korol (Eesti) — 53,5 sek., 2) Musis (Läti) — 55 sek., 3) Beckmann — 55,2 sek.

800 m. 1) Tiisfeldt (E) — 2 min. 3,1 sek., 2) Jansson (S) — 2 min. 3,5 sek., 3) Migla (Läti) — 2 min. 3,6 sek.

1500 m. 1) Jansson 4 min. 12,2 sek., 2) Migla — 4 min. 13,4 sek., 3) Lugus — 4 min. 16 sek.

5000 m. 1) Jansson — 16 min. 8,8 sek., 2) Puuko (S) — 16 min. 10,2 sek., 3) Lugus 16 min. 12,4 sek.

110 m. tõkkejooks 1) Peltonen

(S) — 16,5 sek., 2) Reisner (E) — 17,2, 3) Viini (E) — 18 sek.

Teatejooksud 4 × 100 m ja 100 + 200 + 300 + 400 võitsid soomlased vastavalt ajaga 44,2 sek. ja 2 min. 4,3 sek.

Kõrgushüpe: 1) Küttis (E) — 175 sm., 2) G. Sule (E) — 170 sm. 3) Karisberg (L) — 170 sm.

Kaugushüpe: 1) Kotkas (S) — 691 sm., 2) Küttis — 688 sm., 3) Häkkinen (S) — 679 sm.

Teivashüpe: 1) Häkkinen — 3,60 m., 2) Karlsberg — 3,30 m., 3) Reisner (E) — 3,30 m.

Kolmikühüpe: Küttis — 14,16 m., 2) Vauhonen (Soome) — 13,55 m., 3) Rinne (Soome) — 12,94 m.

Kuulitõuge: 1) Viiri (S) — 13,99 m., 2) Rosenbergs (L) — 13,72 m., 3) Erikson (E) — 13,34 m.

Kettaheide: 1) R. senbergs (L) — 42,47 m., 2) Feldmann (E) — 40,75 m., 3) Viiri (S) — 40,24 m.

Odaheide: 1) Schüts (E) — 57,36 m., 2) Niggol (E) — 55,73 m., 3) Viiri (S) — 52,44 m.

Naisvõistlejatele:

100 m. 1) Eltermanis (Läti) — 13,5 sek., 2) Everss (L) — 14,2 sek., 3) Rezold (Eesti) — 14,4 sek.

Kõrgushüpe: 1) Everss — 1,45 m. (uus Läti rekord) 2) Eltermanis — 1,30 m., 3) Rezold — 1,25 m.

Kuulitõuge: Telling (Eesti) — 10,49 m., 2) Eltermanis — 9,47 m., 3) Everss — 9,16 m.

Naisvõistlejate alad olid väljaspool olümpiaadi kava ja neid üldpunktide hulka ei arvestatud.

Olümpiaadi lõpul oli ühine koosviibimine, kus välja jagati auhinnad võitjatele, tervitati vastastikku ja anti üle kingid üliõpilaskondadele.

A. Roisner.

ILMUS:

P. SEEBERG-ELVERFELDT

ILMUS:

LADINA KEELE ÕPPERAAMAT

I jagu: tekstid ja sõnastik. Hind Kr. 1.60.

Nähtu t-kuuldu t Meriküla suvikonverentsilt.

Eesti Kristliku Üliõpilasliidu järjekorraline suvikonverents peeti tänavu juuli esimesil päevil Merikülas. Siia, Soomelahe paepiinnase ranniku rüppe oli tulnud kokku ühiselt ründama südameis pakitsevaid küsimusi, inimuse ürgprobleeme, milliste lahendamiseks ei piisa akadeemilisest tööüksildusest ega taliseist askeldust, vaid millised inimese tervikuse haaranult ka omi lahendamispüüdeid sunnivad ette võtma laias kaares, avaral rindel. Ja konverentsi liikmeskond, arvuliselt mitte erilisel tähelepanu paeluv rühm kristlikult mõtlevat akadeemilist noorust ühes oma vanemate vil! vil! ja juhtidega ei saagi olla probleemidevaene, eriti nüüd, mil aeg ise seab iga sügavamalt mõtleja inimese ristiuse põhitõdede suhtes otsustamisele poolt või vastu. Vastolud, olgugi näivad, millised ilmnevad teaduse (siia ka teoloogia) ja kristluse vahekorris, ei jäta ründamata noorte teadusejüngerite kujunevat siseilma ning siin loomata teatud mõõdul isegi katastrofaalseid konflikte. Kriisidest üle viib tee tõekspidamistele ning seepärast enne kõike nooruse küsimused kristlusele ja kristluse konsekventsed vastused noorusele on puht-indiviiduaalsed — milliseid keskendas ka tänavune konverentsi tildteema „kristliku isiksuse“ probleemis.

Vahest teravamini kandus see esile vil! õp. J. Variku „Inimese sise- ja välispidise elu konflikti“ käsitlevas referaadis. Siin oli antud kristliku eetika põhiprobleem — väljendatuna Pauluse sõnuse kirjas roomlasile: ma ei tee mitte head, mida ma tahan, — vaid ma teen kurja, mida ma ei taha“. Küsimus, mis enese ümber asjatult keerlema pannud kõikide sajanidite vaimuakro-

baate — ent millise suurepärasemalt lahendanud Paulus peale Damaskuse sündmust Ja parima kommentaarina kõigile: Luther'i „Deservo arbitrio!“ Vil! õp. F. Jürgensoni referaat „Kuidas saada kristlaseks“ — (konsekventse mõtlemise juures otse ab surdne teema!) oli eelmise üksik-asjalisem täiendus — oma m et a n o e i t e ümber keerleva ainesikuga. Muide, prohvetliku meelepärändushüüde põhilisim seletus leitudati ü m b e r m õ t l e m i s e s — milline tohiks meie õhkkonnas kõlada küll superradiikaalsena. . . Ent millise konsekventsus edasiarendatult üksnes lootsi tahab ärata kasvava generatsiooni usulise ilme taassünniks, värske tuulte puhanguks meie niikui-nii krohvipoetavas usuhoones. —

On kõneldud avalikkuses mõõndunud konverentsist kui sajanprotsendilise ortho do x i a l u t h e r a n a kehastusest. Põhjuste seks andis müidugi misjonidirektor praost H Põllu kõne „Kristusest ja tema vastasest väerinnast“, kus siis ka Schleiermacherlik teoloogia oma osa arvustust sai — kui mitte mõneski suhtes otse tervitatavat naeruvääristamist ta enese sisemise arguse ning ebajärjekindluse suhtes. Kahtlemata kandis see diskussiooni vanade kiusatuste tallermaale teo-

Konverentsist osavõtjad Meriküla rannikul.

loogias, pahanduseks ehk mõnelegi asjast vähem huvitatule — ent küllap siingi uusi tuuli tarvis oleks hädasti, et pisutki kodumaiseid teoloogia kandjaid välja peletada mugavast ummikust tegelikkusele. Ses mõttes ei saa ka ortho do x i a l u t h e r a n a küsimust võtta kergelt — igatahes mitte usulise fanatismi kitsais piires, vaid isiklikkude veenete, usutõdede pühas avaruses.

Ning üldmulje kõigest: piiblringest, referaadest, matkast, lõkkeluledest — on ometi seesama üha unesti elustuv prohvetlik küsimus väljaspoole omaringi — „Valvur, ons palju veel ööd?“ Andku Jumal, et eelolev semester konverentsil ametutatud vaimu igakülgset töhe rakendaks, otsima vastust sellele küsimusele.

E. Teppan.

Kui parlament puhkas.

Jälle on üliõpilaspere kogunud Tartu tagasi oma õpingute juurde. Aga üks puhkab veel. See on meie kõrge parlament — mitte see, kes istub Toompeal, vaid ikka meie oma — see kes istub üliõpilasmajas. Küll aga on kohal enam tema „tähtsamatest tegelastest,“ mis tunnuseks, et „seadusandlik töö“ ka peagi vist algab. Kuigi puhkas parlament — aga egas sellepärast saanud puhata kõik tema liikmed. Kõrge esimees — Hugo Paalmann — (oli üks viimastest Tartust lahkujatest) konverentsitas terve suve — ja teeb seda tööd veel praegugi. Algas ta Soome-Ugri kultuurkongressiga — vahepeal täiendas oma pagaaši igasugu dokumentide ja paberitega ja sõitis Rahvusvahel. Üliõpilasliidu konverentsile. — Ei jõudnud seal lõpuni ollagi, kui juba tuli alata reisu üle suure vee Ameerikasse — jälle ühele

konverentsile. Sealt puuduvad tema kohta andmed — igatahes on ta aga elus. Tagasi jõudes pajatab vahest aruandeid mitmekordseid. Suuruse järele järgmine mees on Ilmar Tõnisson. Parlamendi poolt on temale määratud abiesimehe kohused — mis tänavu piirduisid kalli kodumaa piiridega. Käis tudengkonna nimel õnne soovimas kus vaja ja sellele, kellele tarvis. Aitas vastu võtta väliskülastisi, pidas ristiõda Jaan Perdiga, suve lõpul aitas korraldada Eesti nädalat ja hoolitses noore tudengi käekäigu eest Üliõpilaskäsiiraamatu veergudel. Vahepeal vist võttis Tallinna valitsuse koosolekutest pealtkuulajana osa — viimased andmed on võetud ühe kohviku naljanurgast — sellepärast nende täpsus jäägu lugeja kindlaks teha.

Veel pidi Tartus olema ülemsekretär Laasi — tema kohta ei läinud korda aga

andmeid saada. Seda enam oli näha ülemsekretäri alamat Valter Pärtelpoega — kirjaniku nimega „Poeg Pärtel“. Tema oli suve läbi niivõrt kiire, et kõik asjad ajas jalgrattal. Kõige sagedamini võis teda kohata Tartu-Veeriku vahelisel teel. Veel võis näha rahaminister Tasot — aga vaiksena samuti kui talvel. Suutis oma kassaga rahuldada kõiki — igatahes ei kuulnud rahapuuduse üle nurisemist kellegi poolt. On kuulda, et kavatseb hakata alaliseks sportlasmeeskonna esindajaks. Astus oma esimesed sammud selles suunas sügisel SELL-i olümpiaadil Riias, aidates kaasa sõnaga Eesti meeskonna teisele kohale tulemiseks. Kõrge juhatus teisi liikmeid ei kohanud ega kuulnud neist erilist. Üliõpilaskonna välisminister Ama Peri oli terve suve sõjaministeeriumi käsutuses — sellepärast ka oma otsekohesest tööst

eemal. Tema kohuseid täitis agaralt Aime Kangro. Oli oma asjades nii kategooriline, et vasturääkimine igale võimatuks osutus. Oleks tulnud oma ülesannetega kõigiti hästi toime, kui poleks olnud Jaan Perti — kes kokku mängides Piileami teise eesliga ogu frondil akadeemilisele õrnamale soole kallale hakkas tungima. Olevat määratud kõrgema aumärgi — vask kannused kõigile, kes aitavad hoida kaitsekilpi. Igatahes lõppes kalaletung ilmade jahenemisega ja suri oma loomulikku surma.

Üliõpilaslehe rahvast — endine toimetaja — Erich Siil — läks sõjaasjanduse kursustele ja praegune peatoimetaja Erika Veidenbaum olevat suvitanud Kadriina kiriku läheduses — parandades lahingus Perdi ja eesli vastu saadud haavu. Majandusminister Albert Marmor — kui korralik perekonnaisa võttis päikesevanne oma kodukohas, Tartu lähedal, käies hoolsa peremehena vahetevahel oma korterit tuulutamas ja alamaid üle vaatamas. Pidadavat tundma, nagu E. Siilgi, suurt huvi sõjaasjanduse vastu. — Kuna aga autoga kord suvel ümber läks — siis on pööranud kuuldavasti peatähelepanu õhu- ja veeväele. Praegu on igatahes veel eraisik.

Lugemislauatoimkonna juhataja oli kokku mänginud revisjonitoimkonna juhatajaga ja kadunud terveks suveks teadmata kuhu Praegu olevat aga mõemad hea tervise juures.

Sportitoimkonna juht Evald Tikenberg olla kogu suve uurinud spordikalendrit ja käinud vaatamas maavõistlusi.

Stseen Taevaskoja lugude sulesõjast.

Kutsumata maailmaparandaja „tõeprohvei“, vooruse ja vagaduse esimaadaja Jaan Pert võihluses oma verisemate vastastega. Muide — üliõpilasleht, eriti naisüliõpilaste oma — tundvat Pert ainult oma romaani järgi.

Olevat tõstnud kaks korda Tallinnas pommigi. Sügisel vihastas end lätlaste pärast, kes SELL-i olümpiaadi tänavu-aastased korraldajad olid, nii ära, et lubas ülikooli lõpetada. Näitas üles suurt ännat katsevõistluste korraldamise alal.

Igatahes omal alal lootustandvamaid jõude. Teiste tegelaste kohta ei suutnud koguda andmeid — oli ju aeg liiga lühike. Kõik olevat aga tervise juures ja näitava oma võimeid lähemas tulevikus Edustuse koosolekul. **Kõverpeegel.**

Omaabi praegusaja üliõpilase majandusliku relvana.

Algav õppeaasta, mis paigutatud keset „moodsat“ majandusliku surutise ajajärku, seab vist enamikule üliõpilastest küsimuse, kuidas korraldada olemasoleva piskuga oma majanduslikku elu nii, et see tagaks rahulikku teaduslikku tööd ning osasaamist mitmekesisest üliõpilaselust. Seda rohkem, et paljude vanemad on saanud tunda selle ajajärgu haavu, mis omakorda dikteerib ka rohkem majanduslikku iseseisvust üliõpilasele. Teenistusvõimaluste leidmine Tartus on vähenenud miinimumini. Omaaegselt ohtvalt kasutatud hädaabinõu — pangalaenu — on osutunud ekslikuks päästeabinõuks. Puuduvad võimalused hiljem tasumiseks ja laenusumma on tulnud tasuda vastutajail, mis on vaesustanud peaaegu kogu meie intelligenti. Selle tulemus on, et pangadki on läinud väga ettevaatlikuks. Stipendiume ja abirahastid jätkub ainult üksikule ja siingi kuuldu häälil nende ümbermuutmiseks tagasimakstavateks laenudeks.

Seega on ja jääb välisabi üliõpilastele järjest ikka vähemaks. Seda rohkem peab üliõpilane ise muutuma oma seisukorra peremehes ja kõrvalabist arvestama ainult üliõpilase oma abiga. Seda nõuab igit juba tema isiklik, kui ka kogu meie üliõpilaskonna

heaolu. Üliõpilaskond, üliõpilasorganisatsioonid ja Akadeemiline Kooperatiiv oma ettevõtetega pakuvad sel alal üliõpilasele võimalikult mitmekesisel ja suuri soodustusi.

Tahaksin neist kolmest peatuda just Akadeemilise Kooperatiivi, kui selle ala kõige noorema omaabiasutise juures. Olgugi et selle, kogu akad. pere, ühisettevõtte asutamine langes just majanduslikult halvale ajale, on ta oma järjekindlalt kasvava kaheaastase tegevusega näidanud, et ta üliõpilastele ja kogu akad. perele on hädavajalik ja ka majanduslikult elujõuline.

Peale seni töötanud ja järjest süve neva eeskätt akadeemilise pere nõudeid täitva raamatu - ja kirjutustarvete kaupluse ülikooli õpperaamatute kirjastuse ja ajalehtede ja ajakirjade tellimiste vastuvõtu on käesoleval aastal uuel avatud just üliõpilaste huvides:

Korteribüroo, kus on saadaval korterite aadresse ja andmeid korterite kohta. See vahetalitus kergendab tunduvalt akad. perel korterite leidmist. On kaalimisel lähemal ajal kõikide üliõpilaskorterite registreerimisküsimus, millega saadavad andmed annaksid üldise ülevaate üliõpilaste korteriolude kohta Tartus.

Masinal ümberkirjutuste ja paljunduste vahetalitus ühelt poolt pakub tarvitajale võimalusi käsikirjade, artiklite j. m. ümberkirjutamiseks, teiselt poolt võimaldab üliõpilastele kõrvalteenistust.

Eriti on selliseid töid õppejõududel, kes neid Akad. Kooperatiivi juhtides, võivad seega pakkuda üliõpilastele töövõimalusi. Akadeemiliste asutiste ja seltside väljaannete ladude Ak. Kooperatiivi koondamine soodustab nende alati päeva jooksul kättesaamist ja ülevaatlikust.

Kooperatiivi liikmete kohta maksavad hinnad ja laenued mitmekesisest teistes ärides ja töökodades alandavad üliõpilase elatismiinimumi. Just kokkuvõttes väikeses asjades on meile paljudele võõras. Unustame, et just väikesest summadest koosneb üliõpilase eelarve.

Ja kui igakord ei ole otsekohe kättesaadav otsekohene kasu oma ettevõtetel tarvitades, siis peaks küll akad. pere oma ettevõtetega siduma teadmise, et sellekaudu loome kaudselt võimalusi abiettevõteteks, mis tarvilikud igale ja meile kõigile.

Olgu siis algaval aastal eriti rohkesti seda ühistunnet ja ühisjõudu!

E. Kull.

Korp! Filiae Patriae ja korp! Sakala Hämäläis-Osakonna suvipidustusel Kangasalal.

Igatahes ilmade sepitseja oli hämelaste poolt. Isegi niivõrt, et andis nende eestlastest küllalistele juba sõiduks Tallinnast Helsingi kauni ilma. Inimlaps aga on teatavasti kaunis tänamatu ja nii kuuluduski siit sealt nurinat, kui klaasiledal merel oli sõidetud üle kahe tunni. Eriti meeskaasvõitlejad avaldasid kahetsust, et puudus võimalus näidata, kuidas nad mitte merehaigeks ei jää. Tütarlapsid laulsid peaaegu vahetpidamata kahe- ning mitmehääleliselt, ja keerulisemate laulude juures kuuludus mõnikord ka rohkem hääli kui neil.

Helsingis oli ainult parajasti niipalju aega, et osakonna kuraatori k. t. Lauri Puntila ja teiste Eesti sõprade seltsis võtta kehakinnitust üliõpilassõgisalis ja asuda Hämeenlinna viivale rongile. Peaaegu iga jaam tõi pidulistele lisa. Siin ei saa jätta märkimata soome nais- ja meeskaasvõitlejate vahetpidamata seltsimehelikumad ja vabamat kui meil. Jaan Perdi haigele hingele oleks nii mõnigi jällejäenudõemu avaldamismoodus toonud uusi ja raskemaid kannatusi. Vähem hellad inimesed aga võisid tulla mõttele, et peaks meilgi

mees- ja naiskaasvõitlejate suhtumine üksteisesse olema vähem kunstlik, kuigi ei olnud vastuvõetav kõik nähtu. Hämeenlinnas oli peatus järgmise hommikuni. Unustamatuks sai jalutuskäik Karlbergi parki ja vaade Aulanko tornist õhtuvaikusel liikumatule järvele ja metsadele. Meile on niisugune vaikus vist tundmatu. Üksikud, harvad elamud näivad olevat elanikkudeta, ja puudub täiesti koerte haukumise, millele meil ei kujuta ette õhtust küla. Tundub toorena kõnelda kõvasti ja viivuks tahaks katkestada hingamisega, et mitte häirida valitsevat hääletust . . .

Reede hommikul viis meid „Tyrväntö“ veeteed kaudu Sääksmäele. Tõuseme Rapola harjale. On meilgi metsadest ümbritsetud järvi, ja kujult näib mõnigi väljalõige Häme maastikust tuttav. Üht või teist vaadet arvad näinud olevat omaski kodus — ja ometi on kõik kuidagi teissugune. Kas või näiteks metsade ja niitude roheline, mille toon meil on kahtlemata eradam ja värskem. Minule vähemalt tundub, et ei saaks päris hästi tarvitada soome taimede kohta sõna „haljas“. Rapola harjalt tuldi

alla prof. K. E. Kivirikko suvilasse, kelle poeg Erkki on eestisõbralisemaid Hämäläis-osakonna liikmeid. Üliilakke pere rahvas andis küllalistele, keda võis olla kolmveerand sada või enamgi, lõuna. Veedeti mõnusaid tunde ilusas suvilas ning selle hästi korraspeetud aias ja lahuti paremate muljetega, et külastada osakonna endist inspektorit prof. Antti Tulenheimo't „Salo“ mõisas. Ujumine järves ja pererahva poolt pakutud kuum kohvi värskendasid kirjeldamatult ja kui asuti uuesti „Tyrväntö'le“, oli tunne, nagu oleks alles varahommik.

Laeval jätkus tutvunemine Hämäläis-osakonna liikmetega. Kui aasta või paari eest tundus, et soomlased suhtuvad hõimuküsimusse natuke ükskõikselt ja leiavad ülearensu tulla nooremale vennale poolel teel vastu, siis nüüd vähemalt hämelastel hõimuseõsard ja -veljed ei jäta sel alal palju soovida.

Valkeakoski kanaali ja Mallasjärve kaudu sõideti Pälkäne kirikukülale, kus omnibusel jätkati teed Kangasalale. Üks sõidukitest läks teel kraavi, aga nii õnnelikult, et umbes 30 seesolijat pääses ainult ehmatusega. Ma ei tea, kas oli

Anna Haava: Siiski on elu ilus.

R. Kivi kirjastus. Pealadu: K/Ü. „Rahvaülikool“. Tallinnas. 96 lk.

Kui elueituse hämarall hetkil ilmub elutark laulik eluuluduse hümniga, siis võib see elukogemuste optimistlik süntees

„Siiski on elu ilus!

Ilus ja hunnitu suur.“ (lk. 7)

sütitada uut elutuld, kui see on tugeva tõesüdamega tunderesonants. Aga meie kõnesoleva vanempõlve postessi kaheksanda luuletiskogu tiitel- ja proloog-motiivi kõrvale poetub peagi sügav nukruse noot. Lauljataril valuvoodil võitlemine kannab vanapäevade üksinduse kontemplatsiooniks ikka enam-enam minoor-akorde. Ja kui „Jumala lemmiku“ usujõud ei keelustaks, siis võtaks vist küll valu-teema võimust iluteema üle. Aga kui inimeste võlts maskikomet ja isikliku kasu lha üha toodab valulevat sappi luuletaja südames, siis vilksatab vargsi mõte: kas pole see eluuluduse kiidulaul kõlama pandud ometi teatud forsserimisetunqiga, et tuua tänapäeva elukaebuse ühisesse hallnasse ivake optimistlikku dissonantsi.

Tõkelisandusl arvestamata hargub A. Haava uute laulude motiivistik peamiselt kahte teematõugu. Osa koondub isiklikkude tunnete interpretatsiooniahelaks, teine osa lükkub elu ning inimeste välisvaatluste irooniliseks ketiks. Ent alnestikulist uudust ning erilist värskest lauljatar oleva koguga ei paku. Osaliselt korduvate motiivide reas silmame veel endisaja „Koidu ja Hämara“ romantilist motiivi, näeme ka „haljavat jõulupuud,“

tutvume lauliku „raudase saatusega“ ja „linnupriusega,“ kohtame kevadmotiivi, sügist ning sügisõöd ja lideise sõpru — metshaldjaid talvetuisus. Aga ka kodu, koduõnnistus ja vaba Eesti leiavad käsitlust.

Ka tundeamplituudilt ei ole kõnesolev luuletiskogu kuigi ulatuslik. Usk, armastus, lootus, Iepitav viha, protest mõne moodse kombekultuse vastu, didaktiline ja dogmaline refleksioon, valulev resignatsioon jne. moodustavad selle kogu tundeskaala.

Lüüriline laul on autori tundeelamuse, meeoleu, elevuse sise- või välisimpulsi jõul ilmutatud esitis, pilt. Mida tugevam elamus, mida võimsam aje, seda selgem pilt. „Siiski on elu ilus“ laulude vormiselgus jätab soovida. Viimasel ajal on lauljatar libisenud traditsionaalseilt vormiteilt hälvitavale *vers libre*'l teele, kus on varitsemas amorfisuse hädaoht.

Mis puutub riimi rakendusse, siis see ala annab vahest puudulikema ja primitiivseima ilme muist luulenähtusist ses kogus, sest meie riimiviljelus on teinud viimaseil aastakümneil võrratuid edusamme ning neist on jäänud kahjuks Anna Haava maha. Leidub pingutatud ja kulunud riime, ka on vormilõppe rakendatud riimi teenistusse.

Kuid nende vana lauliku teadikkude ja ebateadikkude riimipuuduste kõrval võime leida mõne näite ka korralikust riimialnesest.

Luulekujundeiltki on „Siiski on elu ilus“ vaene. Esineb küll metafoore, kuid neiski pole küllaldaselt individuaalset värvingut. Osutan nelstki mõne näite:

muldakaunis kambrike (= haud); pilvi-vall; päikse-, kuu- ja tähtesilmad; lille-lapsed (—) pistvad pääd; Seene-Mikud; valesusnoodled; hülguseleed; kannatus-lilled; valgusekroonid; lumiloorides; pilvistu-lapsed (—) tantsivad tuljakut tultega (alliteratsioon toetab luulelist ilu) j. m. t.

Kokku võttes peame kinnitama, et A. Haava „Siiski on elu ilus“ ei too uusi lisaväärtusi eesti lüürikasse ega osuta ka autori luulekõrguste kaugemale astemele jõudmist, pigemini küll dokumenteerib see teos lauljatar taganemist tema endistelt teedelt. Ent olugi, et kunstikõrguste tulitähised selles Anna Haava viimases luuletiskogus ei ole lõõnud täiel määral lõkkele, olugi et laulikul vanad viisid on otsas ning uusi ei hüple süda ega sõrmed, on siiski hea, et hõbe-päine laulik ei ole saanud „valki olla,“ kui uued õõbikud uusil keelil eesti laulu-laasis on laksutamas. Kõnesolnud kogu paremad palakesed, mille lugemisel nende ridade kirjutaja luulerõõmu võib tunda, on temaatiliselt lihtsamad ja tektooniliselt korrapärasemad laulud: „Kui saaks mullegi kord kodu“ (lõppstroof tulebat natuke Koidulat meelde), „Ja tõuseks siis rõõm,“ „Edasi,“ „Mul on tare taeva all,“ „Kevade on jälle tulnud“ ja „Tuisus.“

Aga loodame, et elatanud ning elutark lauljatar veel laulab oma ilusa ilma luigelaulu.

„Kuid edasi, üle säält sammub mu saatust —

Ei ole see veelgi vist viimne vaatus.“ (Anna Haava Luuletuskogu, lk. 398).

A. Vaigla.

see alateadlik rõõm, et ei juhtunud halvemat, igatahes haaras kõiki bussist välja pääsedes ülev tuju, ja kaugele kõlas laul „seks meeleldi maanteel ma tantsin . . .“ Ning paksemas teetolmus keerutasid paarid valssi! Kangasalale jõuti poole kaheksa paigu. Tutvumisõhtul seltsimajataloises „Pirti's“ pidid eestlased järjekordselt imestama, kui palju hõimurahvas jaksab ja tahab tantsida. Niipea kui orkester tegi vaheaja, asus klaveri juurde üliõpilane Timo Mikkilä, kes muide on väga musikaalne, ja tants jätkus noore mängija omakomponeeritud valsside ja tangode järele.

Teine pidupäev algas spordivõistlustega, millest osavõtt oli soomlaste kohta harvajuhtuvalt loid. Asi kujunes enam-vähem naljategemiseks ja jõudis haripunktile, kui võrdlemisi korraliku ümbermööduga „Sakala“ vilistlane dr. Liin keset 1500 m. jooksu asus rajale ja publiku kiiduavalduste saatel jooksis mööda esikohale pretendeerivast hõimuväljest. Dr. Liin oma hea tujuga aitas üldse palju kaasa meeleolu alalhoidmiseks ja sai kohe soomlaste seas populaarseks.

Hiljem sõideti Liuksiala mõisa, mille aastal 1577 kuningas Juhana III oli kinkinud Eerik XIV lesele Kaarin Maunu tütrele. Praegune omanik, aundunik Jalmar Meurmann, soome tähtsa haridus- ja seltskonnategelase Agathon Meurmanni järeltulija, tervitas külalisi ja selgitas koha ajaloolist tähendust. Tutvuti

ka mõisa muuseumiga, kus leidus mõndagi väärtuslikku ja huvitavat. Proua Meurmann kostitas võõraid Soomes möödapääsematu kohviga. Juba eelmisel päeval hakkas silma Soome haritud perenaiste eriline suursugusus. Välimuselt lihtsad ja riietuses enam kui tagasihoidlikud, esinevad nad mingisuguse endast-mõistetava väärkusega, mis ei ole kuidagi silmatorkav ja ometi sisendab esimesest hetkest lugupidamise. Liuksialast siirduti Vehoniemi harjale. Seistes kõrgel mäeseljandikul Längelmä ja Roine järvede vahel ülistas Hämäläis-osakonna laulukoor kodukoha ilu laulus „Mä oksalla ylimällä . . .“ Ja mis puudu jäi lauljate vähesuse tõttu, tegi tasa isamaaline vaimustus. Päev lõppes endast-mõistetavalt tantsuõhtuga, kus katkestati jalakeerutust ainult selleks, et kuulata dr. Aulamot esitamas murdejutte, millest enamus eestlasi sai aru vähe või üldse mitte, kuid naeris seda enam, kistud kaasa hämelaste rõkkavast naerust.

Viimase pidupäeva kavas oli esikohal pidulik lõunasöök ja Hämäläis-osakonna laulukoori kirikukontsert. Mainitud koor on hea ja nüüdki mittetäielises ja juhulises koosseisus esitades soome vaimuliku muusikat, valmistas kuulajatele kahtlemata naudingut. Pidulikuks lõunasöögiks olid lauad kaetud puie alla, mille vahel lehvitsid rohkearvulised liipud ja tõsised veel enam kogupildi maailisust. Kõne järgnes kõnele ja pidi

imestama hõimurahva vastupidavust siingi. Tervitused kutsusid välja vastutervitusi.

Helsingi tagasi sõideti Tampere kaudu. Imetleti järjekordselt Häme maastiku ilu Pyynikki vaatetornist, vaadeldi linna ja külastati „Aamulehe“ tiimetust. Enne Helsingi kiirrongile asumist kasutati viimase külaliskohust meeleolurikkas kohvilaus kohaliku teatri kohvikus.

Tagasisõidul vähenes hämelaste arv järjest ja Helsingini sõitsid vaid üksikud. Seda enam võis imestada nende väsimatut sõbralikkust, mis hoolimata eelkäänud pidupäevadest püsis sama tugevana kui eestlaste saabumispäeval. Õhtul vaadati osakonna äsjaehitatud maja, mis ei olnud küll veel lõpulikul valmis, ning mille ruumid olid esialgu mööblita, kuid mis näitas juba nüüd, kui palju on soome üliõpilased meist jõukamad. Meile oli ehk natuke võõras üksikute tubade tikukarbisus, vähemalt oma organisatsioonidel tahaksime näha kõiki ruume avaramatena, kuid siin on möödupuuk küll vist seesmise elu teismõõduga korraldus.

Oli tõepoolest kahju asuda laevale järgmisel hommikul ja alata koduteed sõpruslihtlaste valgete mütside lehvides sadamasillal.

Aime Kangro.

«Vanemuise» teatri juubeliendused.

Meie elus on hetki, mis õigustavad meid parema käed rüppe ja peatuma igapäevases rühmamis. Need on ümararvulised ajavahemikud, mis saavad täis, ja mida meie tahaksime tervikuna tuletada meelde, mille sisu peab meid täitma mõnusa rahulolutundega või millest peame õppima korraldama omi tulevaid päevi, sisustama neid paremini kui enne.

Eesti kutseline teater on saanud veerandsaja aastaseks. Tema stiilikat latsaadi ilustasid septembrikuu keskel õhtupimeduses loitvad tuled. Ja üle tema läve ei saanud mõistuslikum arvustajagi kainelt astuda. „Vanemuise“ dekoreeritud ruumid keelasid esile tungimast igat äripäevast mõtet ja tunnet. Siia nagu ei oleks tahtnud tulla arvustama, närama ja õpetama. Siia tulime juubeldama. Siia tulime vaatama omi saavutusi. Midagi pidi ju olema sündinud kahekümnevie aasta kestel, midagi loodud, mingi väärtus, mida tuli mõnuledes kaaluda: tükikest o m a t e a t r i t, tükikest o m a n ä i t e m ä n g u l

Luuletaja Henrik Visnapuu oli kirjutanud proloogi. Tugeva, sisuka proloogi, mis Liina Reimanni ettekandel paiskus hinge. See oli anus ilusalt tõtt: „Tuulte pöörises“ on Ta seisnud, tõmbtuul on Temast puhunud üle. Tema päevad on olnud täis võitlusi. Aga Tema võidupäevad on tulemas.

Isa Kitzbergi „Tuulte pöörises“ oli toodud uuesti lavale. „Vana head näitemäng“, nagu mõnikord öeldakse, kõigi tema valmistehtud traagikaga ja hea-usu-peale-ehitatud psühholoogiaga.

Arvustuses ei ole tema käsi käinud hästi. Temas oli liiga palju julgust oma aja kohta, (liiga „nilbeid ütelsusi“, nagu kirjutas keegi arvustaja), ja liiga vähe moraali.

Aga ta raius, raius teed edasi. Temas oli tuld. See tuli aga — ei süttitanud, nagu meid tutvustab käesoleva juubeli brošüür ühe arvustisega: „Tungi, tuld, rõõmu oleks tahtnud sellel õhtul näha, oleks tahtnud rõõmsate seas rõõmus olla, aga see, mis oli, tundus nagu pool-sunnitult, jahedalt.“ See oli teatri 5-aastase juubeli puhul.

Nüüd, kakskümmend aastat hiljem vaatasime „Tuulte pöörises“ jälle. Veteraanid Ants Simm, Amalie Kõnsa, Leopold Hansen olid jälle laval. See valmistas tõsist rõõmu: meile — publikumile ja ka neile — näitlejale — nii üksteist näha, rambivalgus pidulikult vahel.

Isikud köitsid. Nad ju nii armastasid teatrit, et nende armastus ei võinud meid jätta külmaks.

Kunst?

Mõnikord purskas midagi veteraani hingest ja see laskis aimata palju. Sellega virutati olevikule midagi näkku.

See kõlas kui etteheide noorele generatsioonile: oleme seisnud ammuaga lavast eemal, aga kui tuleme tagasi, siis suudame ometi midagi. Kuigi meie liikumine pole enam nii vaba, kuigi meie häääl käriseb, aga meie kunstihing elab, ta kasvab teist suuremaks, ta on tõde, ja kunstitöde ei sure ialgi.

Uuem põlv mängis ennast maha. Vähemalt need isikud, kellele oli usaldatud seda esitada vastasmängus eemalejäänutega. Kõik ilma erandita.

See oli kurb. Kas on kakskümmendviis aastat kulutatud sellele, et õppida kunsti nimel valetama? Nii et pealtvaataja kolkub. Kolkub oma teatri kunstilises õõnsuses ja lühjustes?

See ei tohtinud nii olla.

Adsoni „Lauluisa ja Kirjanetsi“ pidi vastupidist tõendama. See ei läinud aga korda.

Kui „Tuulte pöörises“ näitlejad muutusid etendusele saatuslikuks, siis langes viimase juubeliõhtu eabõnnestumine kirjjaniku ja tema „südameverega kirjutatud“ teose õlgadele.

Kõigepealt on näidendid ebadramaatiline. Temas puudub lavaline konflikt. Ta on täis liigliha ja tema tuum on vesine. Fr. Kreutzwaldi kuju on jõuetu ja viril. Meie muidugi ei kahle, et Adson oli tahtnud meile näidata „inimlikkuse traagikat.“ Kuid Kreutzwald

oli peale inimese, äravintsutatud tohtri-härra, ka veel kirjanik, luuletaja, „Kalevipoja“ looja, Lauuisa. Jälgegi tema vaimust oleksime tahtnud tunda. Vaimusuuruse võitlust inetu äripäevaga. Adsoni Lauuisa on vari, ta teos ühe olematu draama nõrk järelkaja. Ta on kaotaja järjekordne kaotus. Vaevalt see tekib kahetsust.

Kirjanikul võib mineviku suhtes olla kahesugune eesmärk: seda kujutada nii — nagu see võis olla (ajalooline rekonstruktsioon) või seda kasutada vaba materjalina dramaatiliseks teoseks. Ühesõnaga on valida: kirjanduslooliselt täpne siis, või draamatiliselt tugev vorm, või mõlemat. „Etnograafilise teosena“ on „Lauuisa ja Kirjaneitsi“ liiga vabalt ja pinnaliselt käsiteldud, draamatiliselt vormilt on ta aga otse nõrk, nagu varem nägime.

Kõigi nende põhipuuduste kõrval leiame siiski ka õnnestunud tüüpe kõrvalasaliste hulgast. Nii tundub teenija Anne õige meisterlikult joonistatuna ja Geninka ning preili Nikopensusid õige elavates värvides kujutatud. Mis puutub Postipapasse, siis on temast antud päris mõnus šarš, ainult sidematerjali kogu teosega on tal vähe, nagu seda moni teiseigi tegelase juures leiame.

Lavastaja — E. Türk — tundis näidendi nõrkusi. Ta eksis aga, kui ta lootis üksikute välisustega etendust huvitavamaks teha. Esimene põhiline viga oli see, et Kreutzwaldi ja Koidula rännakujud lavaesiselt näidendi ajaks (peale

õnnestunud proloogi ettekande K. Aderi poolt) ei kõrvaldatud. See avas publikumile õnnetu pilgu grimmi ja paruka saladustesse. Näitlejad muutusid raidekunsti paroodiateks, isegi viimistletuma grimmi juures! Samuti ei oleks tohtinud lubada nii palju tähelepanu kõrvaljuhtivat mängu laudlinaga 3-das vaatuses. See lauakate ähvardas nimelt alati alla libiseda. Mõne kõrvaltegelase ilmumine ja esinemine vajas ka natuke enam sumbutamist lavastaja poolt.

Muidu — liikumine oli korraldatud kõigiti rahuldavalt.

A. Sunne Lauuisa osas mängis süvenenult ja andumusega. Ta suutis murda läbi Adsoni viletsast tekstist. Uute piirjoonte saamiseks puudus aga näitlejal uus kirjanik uue parrema teosega. Liina Reimani Kirjaneitsi oli hääleliselt veenev ja tundesügav. Selles kõlas mõnigi kord, kuigi vähe, seda armastust, mille pärast Koidulat oleme nimetanud suuremaks isamaaliseks naislaulikuks. Kahjuks näitleja välised dimensioonid rikkusid meie tavalist kujutlust Koidulast. Kohati see nagu haavas silma. Haavas kõrva Adsoni vägivaldne „Mu isamaa on minu arm“ paigal, kus ühes Geninka ja Heinrichiga oleks tahtnud naerda niisuguse isamaalsuse üle. Ja „niisugune“ isamaalsus vajutas oma pitsati kogu teosest läbi. Me teame küll, et tol ajal teisiti väljendati omi tundmusi. Kuid kirjaniku kohus oleks olnud seda teist vormi meile teha mõistetavaks. Ja, üldse seda sekeldamist kirjadega, seda kirjade-ettelugemist oli liiga palju.

Ning Liina Reimani selgitatud miimika selle juures oli võõrastav. Võib-olla oli see nii tõetruu minevikus. Aga raske oli seda mõista ja taluda.

Kõige paremini valitses oma kuju Amalie Kõnna („Anne“). Ta oli haruldaset realne ja südamlük. Postipapa osaga sai vääriliselt hakkama A. Vaino — jandi meeleolu õhkus temast ja ses mõttes oli ta täiuslik. Vastutus selle jantliku meeleolu eest oli veeretatud selle kuju loojale.

Talutavat kuju pakkus pr. M. Türk'i Tohtriproua, O. Teetsoffi Bürgermeistriproua ja pr. Libese Nikopensus. Enam sumbutamist oleksid vajanud esinemise lõpus prl. E. Reinik ja pr. Tubina Pekkermeistriproua. Väga hea oli E. Kruuda vaese mehena. Ka Suvorova-Pilleri Geninka ja Heinrichi paar tundusid puhtalt tabatud.

Võimata aga oli taltsutamata näitleja Kurg, kes mängis meest, kes oli sõõnud sisse veerand puuda heeringaid. Ta vaenekene polnud ju milleski süüdi. Aga kui kirjanikul tekib tarvidus äkitselt kõiki oma dramatiseeritud meditatsioone välja oksendada, siis ei ole tõesti vist muud teed, kui heeringaid ühele tegelasele sisse sööta. Kuid siis ei tule ka imestada, kui üks tükk, mida juubelipublik kaks ja pool tundi pidi vaikselt seedima, läheb kõige liha teed.

Ei aita siin korralik lavastus, head näitlejad, reklaam ega silmakirjalik arvustus. Tühja kotti ei aja keegi pisti.

Br. Pärl.

«Kui on jõudnud sügise . . .»

Veste.

Tartu raudteejaamas.

Lõikavalt ja järsku huigahtas lähe-neva rongi vile, kattes juba päevi pladinal sadanud vihma solina. Jaama-hoones trügis rahvas sellise hooga uks-ete lähemale, nagu oleks lahkuv rong jumalagajätkuks vilistanud. Ooteru-miski pakkidega sinna-tänna sõeluvad mehed-naised ja portfellidega härrad ei leidnud enam mahti vabandamiseks, kui müksasid kedagi kõrvalseisjat.

— Rong. . .

— Oober, arve!

Ühes teistega tõusis pikk, kongus ninaga tudeng, lükkas hooletult tekli kuklasse ning lahkus lauast lohiseval sammul. Perronil ta laskis nagu silmilinti rongilt tulijaid ääskida jooksta ning siis:

— Omeiigi üks! Tere Oskar! Jõudsid Sa ka korra Taara linna. . . Räägigi Sinust päris imelugusid. Tulija aga polnud põrmugi rõõmus, vaid hoopis tüdinud ja pahur.

— Polnud midagi erilist. . . Lihtsaud soovitaja naljad. Aga Teil! Tartu poisid — need ju seitsmest päevast kaheksa jõuvad.

Kongus ninaga tudeng hirnus naerda. Ta sõber aga võttis oma kõneste hoopis asjaliku tooni.

— Ma olen alati õelnud, et korralageduse vastu tuleb karmi võitlust pidada. Ei aita. See on lihtsalt liig. . . see on sigadus. Mispärast te minu veksliteateid konvendikorterist ära ei saatnud? Nüüd on üks protestis ja kel seda janti vaja?!

Teine aga vastas pilkava rahuga:

— Vaata mul saks. . . Tema suvitab, mina higista tööd teha ja lõpuks ole sulle veel jooksupoisiks.

Pisut hiljem küsis vastsaabunu:

— Mis Lea teeb?

— Lea kurameerib kogu suve Augustiga.

— Nõnda see on. Lähed ise vaid paariks kuuks ära ja kui fagosi tuled, on kõik asjakessed laokil. Hakka aga jälle otsast peale.

Raske ohkega sammus mees jaama-hoonest välja, et sõita uuele murele vastu — korterit otsima.

Ülikooli koridoris.

— Lehtmets-poiss, mis sina siin tolkned, kui teised kodus õpivad?

Hüütu, läikiva, põlenud pruuni näo ja korraliku õllekõhuga noormees tegi suured silmad.

— Soo. Tulen võib-olla esimest ja viimast korda sel semestril ülikooli ja kohe hüpatakse sulle näkku. . . Nagu ma polekski kuus aastat korralikult oma õpperaha tasunud. . .

— Egas sellepärast mitte, õiendaksid juurdetulnud sõbrad. Meie käisime eksami tähtpäevi sorimas. Nagu nuhtlus on see maailma elu, kui ühe päeva hilined, kohe on viimased tähtpäevad võetud. Ja kuidas mina vaene mees saan end kirjutada esimesele ülesse, kui alles praegu hakkab õppima.

Õllekõhuga tudengit ei köitnud aga põrmugi teiste õpimured.

— Õelge pigem, kust ma leian omale urka, kuhu võiksin oma pakikesed ja kotikesed tassida! Ühe päeva elasin Arturi juures, siis lihtsin üks tütarlaps külla ja mind klopiti lihtsalt välja. . . Teise päeva olin Kuidu pool, kuid tema juurde tuli elama ta põline korterinaaber ja jälle välja. . . Eile aga korraldasime Soosaarega tema „buude“ peal väikse sissejuhatava olengu ja korteriperenaine viskas meid mõlemaid välja.

Tegevtoimetaja aruanne.

„Üliõpilaslehe“ kaastöölise arv möödunud õpiaastal püsis umbkaudselt endisena. Kokku on semestri jooksul 37 kaasvõitleja poolt avaldatud 60 kirjutist ja 13 vilistlaselt 8 kirjutist. Organisatsioonidest oli kõige enam kaasvõitlejaid-kaastöölisi Eesti Üliõpilaste Seltsist (nimelt 8) ja kogu kaasvõitlejate-kaastöölise pere kuulus 14 eri organisatsiooni, peale selle 3 organiseerumatut. Vilistlaste seast on kõige rohkem olnud kaastöölisi Ühendusest (nimelt 4) ja kokku on olnud vilistlasi-kaastöölisi 6 organisatsioonist. Kolmel korral on „Üliõpilaslehes“ sõna võtnud ka vähemusrühvuste organisatsioonidesse kuuluvad liikmed (1 vilistlane ja 2 kaasvõitlejat).

Kindlate tellijate arv näitas eelmise semestriga võrreldes tõusu, mis võimaldas „Üliõpilaslehe“ tiraazi veelgi märksa tõsta. Üksikute eesti üliõpilasorganisatsioonides oli eelmisel semestril „Üliõpilaslehe“ tellijaid alljärgnevalt (sulgudes arvud pro 1930 — II sem.). Eesti Üliõpilaste Selts — 329 (337), Eesti Naisüliõpilaste Selts — 137

(134), US. Liivika — 92 (77), korp! Piliae Patriae — 88 (94), korp! Fr. Estica — 83 (75), ÜS. Raimla — 76 (29), korp! Sakala — 71 (69), korp! Revelia — 68 (28), EÜS Põhjala — 64 (54), korp! Rotalia — 54 (52), korp! Vironia — 47 (88), korp! Amicitia — 45 (54), korp! Ugala — 25 (38), ENÜS. Ilmatar — 18 (25), korp! India — 17 (21), EÜS. Ühendus — 12 (11), korp! Fr. Livensis — 12 (3), korp! Lem-bela 7 (3), ÜS. Concordia — 5 (6), korp! Vicinia — 4 (—), EÜS. Hulje-hiis — 4 (3), EÜS. Veljesto — 2 (1), korp! Fr. Tartuensis — 2 (2), korp! Fr. Dorpatensis — 1 (—), ÜK. Valvila — 1 (—) ja Pärnumaa Üliõpilaskogu — 1 (1). Vähemusrühvuste organisatsioonidest oli tellimisi: korp! Fr. Ruthenia — 4 (—), korp! Sororitas Ori-ens — 2 (—), Vene Üliõpilaste Selts — 2 (1), korp! Fr. Pharmaceutica — 2 (2) ja korp! Limuvia — 2 (—). Tellijate arv organiseerumatute seast oli endiselt väike.

Siintoodud arvud näitavad, et üliõpilaskonnas (eeskätt küll selles osas,

mille moodustavad eesti üliõpilasorgani-satsioonid) on kasvamas huvi ühe oma ettevõtte — „Üliõpilaslehe“ — vastu, aga sirvitagu teistegi üliõpilaskonna tegevusharude aruandeid ja ka need vististi ei kurda üliõpilaskonna liikmete loiduse üle.

„Üliõpilaslehe“ sisulise väärtuse määrab suuresti tema aineiline külg. Et sellest aru saadakse ja midagi ei nõuta, ilma et ei anta — seda näitab organisatsioonide ja üksikute kaasvõit-lejate hool „Üliõpilaslehe“ tellimiste hankimisel. Tuuakse oma org-i kaasvõitlejate nimestikke ja märgitakse seal rohkelt arvul liikmeid „Üliõpilaslehe“ tellijaks, aga mitmedki org-id (EÜS, Fr. Estica, Revelia. Põhjala jt.) on toonud oma vilistlasi ja ka üliõpi-lasvilistlasi-välisliikmeid (Liivika, Fr. Estica, ENÜS jt.) „Üliõpilaslehe“ alaliste tellijate hulka. Ja „Üliõpilaslehe“ sisustamiseks on viimastel se-mestritel hulk üliõpilaskonna liikmeid tänuväärselt kaasa aidanud.

Selles sihis edasi!

B. Karro.

Naerdi nõnda, et pisar silmas, ent sõbra murelik nägu tõi meestele peagi teised mõtted.

— Kaks päeva olen otsinud vähegi sobivat korferit — aga ei saa. Lõpuks mine või linna õemajja. Üks tuba asub Veerikus, teine Tammeväljal, kolmas küll südalinnas, ent kolmest toast läbikäi-guga ja peale selle imeodav — 25 kr. Mõõbel tuleb ise muretseda. Seal, kus mõõdunud aastal elasin, on perenaine kergitanud üüri 40 krooni peale ning selle uuenduse puhul viinud toast välja sohva — tolle ainsama korraliku mõõ-bli-tüki, kus võis istuda ja magada.

— Lähme kohvikusse. ehk leidub tarka nõu, tegid sõbrad ettepaneku.

— Ei! Jumalaga. Minu liikumis-siht on juba kaks päeva kindel: ühest uksest sisse, teisest välja.

Eksa mite le üles andmise l.

— Tere, preili Margit! Kas tõesti leidus suvel mahti õppimiseks? päris elurõõmus meestudeng oma sõbrannalt.

— Vaatan siin venna jaoks eksami fähtpäevi.

— Tere, rebane Aljassar. Millele sa end üles andsid?

— Kirjutan praegu paar Tallinna poissi sisse, kes õpiramatud mulle saatsid.

— Mäh!

— Tere, küll! Sul vist viimane — see lõpueksam.

— Najja teed? Mul on kell 12 siin kohtamine kindlaks määratud.

— Kaasik! Tule, lähme minema... Pole sul ega mul siin otsinist!

— Mis sul pähe on tükkinud. Praegu kirjutasin end ülesse kriminaal-protses-

sile, finantsõigusele, tsiviilõigusele, sta-tistikale. . .

— Jätta!

Elurõõmus tudeng ruttas kähku välja, vist selleks, et kodus ka hakata õppima.

Järeltulev põlv.

Kolm koolivenda, kes vastselt oma paberid olid alma materisse viinud, kohtusid tänaval ja Robert küsis Leo-poldilt ning Karlilt.

→ Mis sina õpid, Leo?

— Juurat!

— Ja sina, Karl?

— Õigusteadust!

— Mina ise ka. . .

— Kuhu organisatsiooni sa astud?

— Seltsi!

— Päh! aga sina, Karl?

— Korporatsiooni!

— Mh! Mina ise esialgu teen tut-vust organiseerumatute üliõpilaste orga-niseeritud bürooga.

Oulem.

Sport.

Kergejõustiku katsevõistlused SELL-i olümpiaadiks.

1. septembril peeti kehalise kasva-tuse toimkonna korraldusel kerge-jõustiku katsevõistlused Riia olüm-piaadiks, kuna Riiga saadetavad võist-lejad ei olnud selgunud.

Võistluste tagajärjed olid: 100 m. jooksus: 1) Kirp — 12,7, 2) Kallits, 3) Jaska, kes läbistasid finiši kõik rind-rinnalt.

800 m. jooksus: 1) Lugus — 2:07,8, 2) Lindsi — 2:27,4.

Kaugushüppes: 1) Ernits — 5,95, 2) Kallits — 5,93 ja 3) Jaska — 5,53. Kuul: Kirp — 12,59.

Katsevõistlustest osavõtjaist pää-ses Riiga võistlema ksv! Lugus.

Üliõpilaskonna tennisesivõistlused

Üliõpilaskonna kehalise kasvatuse toimkonna korraldusel toimusid 8.

sept. üliõpilaskonna käesoleva aasta tennise esivõistlused, mis olid ühllasi võistlusteks Londoni saadiku dr. O. Kalda poolt üliõpilaskonnale tennis-võistlusteks annetatud kilbi peale. Võistlusteks registreerisid ksv!! Lasn, Kauts, Lill, Tomberg ja Riikman, kel-lest kaks viimast andsid loobumis-võidu. Finaalis kohtasid Lasn-Lill, kus võitjaks tuli Lasn vahekorraga 6:1, 6:3, 6:2.

Üliõpilaskonna esivõistlused kergejõustikus.

Üliõpilaskonna käesoleva aasta esivõistlused kergejõustikus peetakse 26. ja 27. septembril. Võistlustest osa võtta soovijail üles anda kuni 24. sep-tembrini üliõpilaskonna kehalise kasvatuse toimkonnale Üliõpilasmajja.

Akadeemilisi teateid.

Ülikooli lõpetasid kevadsemestri lõpul.

Õigusteaduskonnas: Paul Aavik, Peet Anson, Isaak Bulkin (Limuvia), Voldemar Israel (EÜS), Elmar Just (Liivika), Johannes Kalman (Ugala), Leonid Kaart (EÜS), Valentin Keder (EÜS), Aleksander Kepp (EÜS), Aadu Külaots, Mihkel Laas, Georg Lagus (EÜS), Johann Lagus (Vironia), Karl Lill (Rotalia), Alex. Mihkels, Ernst Ottan (EÜS), Aleksander Peel (EÜS), Johannes Pekar (Liivika), Otto Peterson, Helene Niiman-Poska (Amicitia), Mikk Põlde (EÜS), Arved Rossman (EÜS), Alfred Sampka, Karl Siider, Oskar Šmidt, Leonhard Tiseln, Elmar Tomson (EÜS), Johannes Treifeldt ja Evald Valder (EÜS).

Majandusteaduse osakonnas: Helmi Akkerman (ENÜS), Elmar Asmus (Liivika), Eugenie Bõsrov (Filiae Patriae), Harry Goldberg, Aleksandra Dreverk, Robert Järv (Liivika), Johannes Kangur, Paul Kikerpuu (EÜS), Karl Kippasto, Leida Linkberg, Alide Läte, Lisbeth Matthisson (Filiae Patriae), Salme Norman, August Pakosta (EÜS), Jüri Piiraja (EÜS), Ludvig Parkas (Vironia), Voldemar Ploom, Hildegard Pahlberg (ENÜS), Olga Rakov-Miländer (Amicitia), Hilda Saaris, Hans Sulg (EÜS), Otto Treier (Liivika), Leida Torv ja Eleonore Veeb (ENÜS).

Arstiteaduskonnas: Ernst Behse — cum laude, Kira Bichele, Braina Bletel — cum laude, Friedrich Etzold, Hilda Habak (ENÜS), Leonhard Hanzov (Raimla) cum laude, Linda Herman, Valentina Koktšajev, Karl Laane — cum laude, Selma Laurberg, Helene Lepp (Valvila), Adda Merjam-Martinoff (ENÜS), Hilda Milve, Herta Ploom, Apollon Spridis (Raimla) — cum laude, Salme Taler (Filiae Patriae), Otto Vender ja Ilmar Võhrman (Fr. Estica) — cum laude.

Rohuteaduse osakonnas: Louise Fricke, Bernhard Luht (Fr. Livienensis), Adalbert Mikk, Nadežda Paimel (Ilmatar) ja Johannes Reinhold (Fr. Livienensis).

Kehakasvatuse osakonnas: Iise Ahlun, Endel Arand (Raimla), Erich Haamer (Huljehiis), Orest Ilves (Raimla), Harald Kallas (EÜS), Agnes Kivi, Asta Klamm, Leida Krieger (Filiae Patriae), Johannes Kütt (Ugala), Karl Lang — cum laude, Magdalena Lang (ENÜS) — cum laude, Johannes Langel — cum laude, Johannes Laurson, Bernhard Leppik, Johannes Lest (Liivika), Linda Lest, Grete Lohuaru (Ilmatar), Volde-
mar Loodla (Sakala) — cum laude, Arnold Lukin (Liivika), Erich Lukki, Elise Mihkelson (ENÜS), Gerda Mõit-
tus, Oskar Mõitnus (Sakala), Arnold Niggol (Raimla), Johannes Nõges, Karl

Parek (Liivika), Hugo Pauskar — cum laude, Rosine Peek, Lille Ploompuu (Huljehiis) — cum laude, Anna Prass (Filiae Patriae), Margit Rezold, Vera Ruškevicz, Hilda Rääli, Evald Sild (Ugala), Oleg Tacchella — cum laude, Karl Talpak (Sakala), Feliks Tamman (Liivika) ja Maria Treier (ENÜS).
Peale selle lõpetasid kehakasvatuse osakonna vabakuulajadena: August Jõgi — cum laude ja Karl Raamat.

Ksv! Erich Siil.

Erusse lastud „Üliõpilaslehe“ peatoimetaja ja hiljuti mobiliseeritud „ajateenija“. Rassis toimetajana kõvasti tööd teha, olevat praegu veel agaramini patareide kallal ametis.

Filosoofiateaduskonnas: Marta Blum — eesti keel, Gerda Bressinsky — germaani filoloogia, Bertha Horn — eesti keel, Erich Jaanverk — germaani filol., Meta Jürgen (ENÜS) — inglise filol., Harriette Jürgen — inglise filol., Elise Kull — inglise filol., Alice Kurusk (Filiae Patriae) — inglise filol., Salme Käsber, Helene Mugasto — rahvaluule, Ella Mändik — germaani filol., Marie Ots — eesti keel, Dagmar Pitsar — inglise filol., Marie Põder (Amicitia) — rahvaluule Linda Roth (ENÜS) — rahvaluule, Siegfried Sievers — ladina filol., Helmut Speer — ajalugu, Annelise Tensing (Veljesto) — inglise filol., Vanda Truverk (Ilmatar) — romaani filol., Elisabeth Unt — eesti keel ja Salme Veske (Lembela) — filosoofia.

Matemaatika-loodusteaduskonnas: Erick Eckard, Hermann Eisenschmidt, Gunnar Franz — mag. chem. astmega, Olaf Lehtmet (Ugala) — matemaatika, Boris Linquist, Ants Nurklik (Raimla) — mag. geophys. astmega, Erik Pipenberg — geograafia, Karl Pääro (Virumaa Üliõpilaskogu) — keemia, August Rakso (Rotalia) — loodusteadus, Hilda Roos — matemaatika, Amanda Vals — keemia ja Jaan Villem — matemaatika.

Loomaarstiteaduskonnas: Ferdinand Anniko (Fr. Tartuensis) ja Vassilius Treiman (Fr. Tartuensis).

Põllumajandusteaduskonnas: Nikolai Evert, Johannes Hirsch (Raimla), Kristjan Jaama (Liivika), Valter Kivi, Johannes Pullerits (EÜS) — cum laude, Eduard Reissar, Artur Tomiste, Artur Vask (Raimla) — cum laude ja Endel Vint (Raimla).

Metsasaajanduse osakonnas: Johannes Haugas, Elmar Koch ja Albert Loskit (EÜS).

Soome stipendiumi saajad.

Soome valitsuselt eesti üliõpilaste jaoks (õppimiseks mõnes Soome ülikoolis) määratud stipendiumi saajaks on otsustatud esitada stud phil. Kristina Kadak (EÜS. Veljesto) ja agr. Endel Vint (ÜS. Raimla).

Ametisse kinnitati.

mag. Bernhard Haller — metsakorralduse kabineti vanemaks assistendiks, dr. F. Grant — I sisehaiguste kliiniku nooremaks assistendiks edasi, dr. Elisabeth Birkenthal — sama kliiniku laborandiks, stud. med. Ilo Sibul — füsioloogia instituudi noorema assistendi k. t. ja dr. F. Kienast — II sisehaiguste kliiniku nooremaks assistendiks edasi.

Rootsi kingitus Tartu ülikoolile 300. a. juubeli puhul.

Tartu ülikooli 300. a. juubeli puhuks — tuleval suvel — valmistatakse Rootsi Tartu ülikooli raamatukogule suurem kingitus raamatute näol. Nimelt on Frederic ja Eric Dahlbergi fond määranud vastava rahasumma teaduslike teoste muretsemiseks Tartu ülikooli raamatukogule

Grenoble'i ülikooli lõpetanud.

Möödunud suvel lõpetas Grenoble'i tehnilise ülikooli paberi ja tselluloosi alal eestlane Kornelius Lavitsky, omandades diplom-inseneri kutse. K. Lavitsky lõpetas Grenoble'i ülikooli viieaastase kursuse kolme aastaga ja tunnistati 35 lõpetaja seast punktide järgi parimaks — olles parimaks lõpetajaks 2 viimase a. jooksul. Pärast lõpetamist on K. Lavitsky nimetatud dotsendiks sama ülikooli laboratooriumi paberianalüüside alal.

New-Yorgi Columbia ülikooli lõpetanud.

Möödunud kevadel lõpetas Ameerika Columbia ülikooli kaubanduse osakonna eeslanna Hetty Virgo. 1930/31. õppeaastal, olles ühitas üliõpilane, töötas prl. Virgo ülikooli arvepidamise laboratooriumis instruktoria.

Suri Tartu ülikooli audoktor N. Söderblom.

11 juulil suri Rootsi peapiiskop Nathan Söderblom, kes oli mitme teisi ülikooli kõrval ka Tartu ülikooli audoktori-diplomi omanik.

Doktori kraadi

arsti-teaduse alal omandades said vastavad diplomid Jüri Grünthal ja Harald Perli.

Uus eradozent.

Ülikooli nõukogu valis dr. med. Eduard Aunap'i eradozentiks anatoomia alal.

Dr. E. Aunap on sündinud 27. juulil 1888, lõpetanud Pärnu gümnaasiumi 1908. a. ja õppinud alates 1909. a. Tartu ülikoolis loodusteadust. Loodusteadlasena on teotsenud histoloogia instituudis ja põllumajandus-meteoroloogilises võrgus. 1923 a. asus A. arsti-teadust õppima ja lõpetas ülikooli teisekordselt 1926. a. — arsti astmega. 1930. a. kaitses oma doktoriväitekirja teemal „Rofi parotiserakkude tuum, ergutoplasma, mitokondrid ja vakuoom.“ Teises tãnaseni anatoomia-instituudi prosektorina.

Prof. E. A. Kuusi

on vastavalt oma palvele vabastatud praktilise poliitilise õkonoomia korralise professori ametist, arvaes 1. juulist s. a.

Õppeülesanded slaavi filoloogia alal.

Slaavi filoloogia vakantse õpetooli ainetes annavad käesoleval semestril ülikooli valitsuse ülesandel õpetust lektor B. Pravdin: vene stilistika kursus 1 t. ja vene keele grammatika teaduslikus valgustuses 2 t. nädalas, mag. phil. Vilmar Adams — uuea vene kirjanduse ajalugu 1 t. ja proseminar loodus-kirjelduse uurimises vene 19. saj. kirjanduse alal 2 t. nädalas.

Professor dr. Jaan Miländer

on tema 65. a. vanusepiiri kätte jõudmise puhul valitud viieks aastaks edasi günekoloogia ja sünnitusabi õpetoolile korraliseks professoriks.

Caeni ülikooli 500. a. juubel.

Caeni ülikool, mis asutati a 1432, pühitseb tuleval aastal oma 500. aastapäeva, millest osa võtma kutsutud on ka Tartu ülikool.

EÜS-i stipendium E. P. O-le.

Eesti Üliõpilaste Seltsi poolt on käesolevaks semestriks määratud ühele Etelä-Pohjalainen Osakunna liikmele stipendium — õppimiseks Tartu ülikooli juures.

1. septembriks uusi õpilasi — 590.

1. septembriks on 590 isikut esinenud soovivaldusega Tartu ülikooli astumiseks, peale selle soovivad õppimist jätkata 240 endist üliõpilast. Uute üliõpilaste arv võib veel veidi kasvada, sest teatavasti on rektori erilisel loal immatrikuleerimine võimaldatud kuni 26. sept.

Korp! Vicinia likvideerunud.

Möödunud kevadsemestri lõpul likvideerus Korp! Vicinia konvendi otsusel.

Danzigi ja Brünni eesti üliõpilaste ühine organisatsioon.

Senised eesti üliõpilasorganisatsioonid Danzigi „Väinla“ ja Brünni „Eesti“ on ühinenud ühiseks organisatsiooniks nime all — Väinla-Eesti Korporatsioon „Väinla“, — kusjuures organisatsiooni asukohaks jääb Brunn, osakonnaga Danzigis.

Prof. S. v. Csekey lahkub Tartu ülikoolist.

Administratiivõiguse profes. Stefan v. Csekey on teatanud Tartu, et ta on nimetatud Szegedi ülikooli korraliseks professoriks ja lahkub seetõttu Tartu ülikooli teenistusest 1. jaan. 1932. Käesoleval semestril jõuab ta Tartu 1. oktoobril, et siin oma kohustusi ja poolelijäänud töid lõpule viia.

Dr. med. vet. Julius Tehver

on kinnitatud loomaarsti-teaduskonna anatoomia ja histoloogia õpetoolile dotsendiks

Dr. phil. nat. Adolf Parts,

on tema välismaa-sõidu puhul vabastatud ametikohuste täitmise eest üheks aastaks. Tema asemele on määratud füüsikalise-keemia laboratooriumi mag. chem. Natalie Rãgo.

Ülikooli juubeliks juubelipostmargid.

Ülikooli 300-aastase juubeli puhul kavatses postivalitsus välja lasta juubelipostmargid, ülikooli valitsus on saatnud ülikooli asutiste ja hoonete ülesvõtteid, mis kõige sobivamad postmarkide jaoks.

Ülikoolivalitsus kinnitas

Karl Eichvald — botaanika muuseumi konservatoriks, mag. Karl Orviku — geoloogia kabineti vanemaks assistendiks, stud. rer. merc. Endel Grepp — majandusgeograafia kabineti ajutiseks abijõuks edasi.

Ülikooli tähtpäevad sel semestril.

Õppemaksust vabastamise ja abiraha saamise palved tulevad esitada 26. septembriks, samaks päevaks peavad end registreerima õppur-sõdurid. Õppemaksu ja praktiliste töde eest maks. ja loengutele kirjutamise tähtpäev — 5. okt.

Kahe nädala jooksul pärast õppetöö algust tulevad sekretariaati esitada aadressid. Organisatsioonid on kohustatud esitama oma liikmete nimetikke, juhataste koosseisu 5. oktoobriks.

V. Martinson — professor ordinarius.

Vassili Martinson, senine apostiliku õigeus-teaduse erakorraline professor on kinnitatud samale õpetoolile korraliseks professoriks.

Üliõpilaskäsiraamat ilmumas.

Neil päevil ilmub Akad. Kooperatiivis müügile „Üliõpilaskäsiraamat“, mis tahab olla praktiliseks juhiseks üliõpilastele ülikoolitöös ja üliõpilaselus. Sisaldab: rektori saatesõna, ülevaate ülikooli ajaloost rektorilt, õppekavu ja õpinguid käsitavaid kirjutiisi teaduskondade kohta vastavaill dekaanidelt, üliõpilaskonna ja üliõpilaselu olevikust ning minevikust Üliõpil. abiesimehelt I. Tõnisson'ilt.

Üliõpilastele tarvilikkude ülikooli ja teiste raamatukogude ning asutiste kohta artiklid vastavaill juhtivaill jõududelt.

Ülikooli määrustest, andmetest stipendiumite ja muude soodustiste kohta ülikoolis pakub ülevaatliliku pildi ülikooli sekretär, Bergmanni Abiraha kohta B. A. Valitsuse esimees.

Peale selle veel rida teisi materjale ja praktilisi juhiseid igapäevaseks eluks.

Neist on kasu.

Neist on kasu.

EESTI RAAMATUTE ÜLDNIMESTIK 1918—1923.

Koostanud R. Antik. 408 lk., hind 10 kr., köites 12 kr.

Kõide sisaldab autorite järgi kõik 1918.—1923. a. a. vahel ilmunud eestikeelsed raamatud, alates juba 4-lk. brošüüridest. Põhinimestiku ja märksõnalise registri abil leiame soovi korral: 1) teose täpsa tiitli ühes suuruse, ilmumisaasta j. t. andmetega; 2) teose eelmised trükid; 3) mis on teatav autor nende aastate jooksul kirjutanud; 4) mis on temast kirjutatud; 5) kes on teatava varjunime all; 6) kui leiame ainult pealkirja, siis leiame, kes on selle raamatu autor; 7) kui tahame välja otsida raamatuid, kus käsitletakse teatavaid küsimusi, siis saame kätte vastavad teosed jne.

Varemini ilmunud: EESTI RAAMATUTE ÜLDNIMESTIK 1924—1928.

OSKUSSÕNASTIK

raamatukogunduse ja bibliograafia alalt eesti, saksa ja vene keeles. Kogunud ja toimetanud R. Antik — L. Ploompuu, Fr. Puksovi, A. ja K. Weltmanni ning J. V. Veski kaasabil. 106 lk., hind 2 kr. 50 s., köites 4 kr.

EESTI KIRJANDUSE SELTSI KIRJASTUS.**Noored teadusemehed välismaale.**

Rockefelleri Foundationi stipendiaadina asuvad teaduslikul otstarbel üheks aastaks välismaale: rahvusvahelise õiguse abiõppejõud mag. jur. Nikolai Kaasik — Genli, õppeülesandetiija mag. geogr. Edgar Kant — Hollandisse ja Inglismaale, keemia eradoentsent dr. phil. nat. Adolf Parts — Göttingeni.

Tšehhoslovakkia vabariigi stipendiaadina asub uurimisele Poolasse ja Tšehhoslovakkiasse mag. phil. Peeter Aruma.

Dr. phil. Hilda Taba,

kes doktori kraadi pedagoogika alal Ameerikas omandanud ja mõni aeg tagasi kodumaale tuli, on uuesti Ameerikasse siirdunud.

Prl. H. Taba oli siin lühikest aega Kehtna majapidamiskoolis õpetajaks pedagoogika alal, kuid paremate võimaluste ja väljavaadete puudumine on nähtavast sundinud dr. Taba püüdnult kodumaalt lahkuma — ja sedapuhku võib-olla jäädavalt. On tõsiselt kahju, et tema laialdased teadmised ja võimed kodumaal kasutamist ei leidnud.

Eesflanna Hispaaniasse stipendiaadiks.

Mag. phil. Elvi Keskküla on saanud rahvusvahelise akadeemilise naiste liidu stipendiumi Hispaanias õppimiseks ja nimelt silmapaistva uurimistööga. Kandidaate sellele stipendiumile oli rohkesti. Prl. E. Keskküla on lõpetanud Tartu ülikooli romaani filoloogialal.

Mag. phil. A. Elango

loeb käesoleval semestril ülikooli valitsuse ülesandel: Koolikorraldust Euroopa tähtsamais kultuurriiges peale maailmasõda, ja juhatab praktikumi: Noorsoo psühhologia põhi-küsimusi.

Ülikooli valitus kinnitas

stud. agr. Evald Raudsepp — väikeloomakasvatuse kabineti abiassistentiks, mag. math. Herbert Muisnek — tähetorni abiassistentiks, stud. med. vet. Alfred Sepp — veistehaiguste kabineti aj. noorema assistendi k. t. üheks aastaks ametisse edasi ja eradoits. dr. med. Eduard Aunap — anatoomia prosektoriks.

Teenistusest lahkus

omal palvel hügieeni instituudi noorema assistendi k. t. stud. med. Artur Paumes.

Tartu ülikool jääb balti sakslastele kitsaks.

Tartu ülikoolis on eeslaste kõrval kõigile kohalikkudele vähemusrahvustele võimaldatud kõrgema hariduse saamine, kellelegi kitsendusi tegemata, kedagi kiusamata. Nüüd aga hakkab nähtavasti Tartu ülikool kitsaks jääma — saksa teoloogid ei mahu enam sinna!

Juba pikemat aega oldi saksa seltskonnas liikvel ja selle tulemusena näeme enda ees vastset avatud „Lutheri teoloogilis-filosoofilist eraakadeemia“ Tartus — nagu sakslased oma uut õppeasutist nimetavad.

Tartu ülikooli usuteaduskond ei suuda vist enam küllaldasel määral

kirikuõpetajaid ette valmistada ja sakslased on siin tänuväärset appi tulnud, et „armsale maarahvale“ „kõrgesti soost“ ja „hea saksa kooliga“ hingekarjaseid produtseerida. Kui palju küll meie selle ohvrimeelse teo eest tänu võlgneime?!

Õieti ei tarvitseks tolle „õppeasutisele“ tähelepanu omistada — meie valmistab usuteadlasi ette ikka ainult Tartu eesti ülikool; et tolle uue akadeemia sünd karvaväärki senist olukorda ei muuda — selle eest hoolitsevad juba kindlasti meie kõrgemad vaimuliku võimu kandjad.

Küll aga peame sakslaste sammule vaatama kui avalikule vaenu-avaldusele, mis sihitud meie ülikooli ja eriti tema usuteaduskonna vastu. Ainult sellena võime hinnata sakslaste akadeemia asutamist. Selle akadeemia produktsioon jääb kindlasti eksportkaubaks Saksamaa mahajäänud kolgastesse. Meie loiduse puhul võib aga ka see „akadeemia“ eesti koguduste sakslastest ja poolsakslastest õpetajatele samast rahvusest järglasti kasvatada.

Imelikuna tundub eriti, et vastset avatud akadeemia õppejõudude nimestikus figureerib ka Tartu ülikooli eradoitsent lic. theol. W. Gruehn. Loodetavasti ei jäta ülikooli usuteaduskond siin järeldusi tegemata.

Üliõpilasorganisatsioonide uued asukohad.

Eesti Naisüliõpilaste Selts — Aia 19.

Korpl. Amicitia — Aia 8-9.
Ü. K. Valvila — Aleksandri 40.

Iga kaasvõitleja kohus on tellida „Üliõpilaslehte“.

Tellimishind semestriskult ainult 1½ krooni.

Ülikooli õppekohtade koosseisud

on ministritevahelises komisjonis läbi vaadatud ses osas, mis puutub usu-, arsti-, filosoofia, matemaatika-loodus ja loomaarstiteaduskonna koosseisudesse. Komisjoni töö on ajutiselt katkestatud ühe liikme, välisministri J. Tõnissoni Genfi sõidu tõttu. Sellega on veel lahtised õigus- ja põllumajandusteaduskonna koosseisud. Seni on komisjon ühinenud haridusministri ettepanekutega, mis ühtivad ülikooli nõukogu seisukohadega. Ainult loomaarstiteaduskonna koosseisus ette nähtud hobusekasvatuse ja kabjahaiguste dotsentuuride suhtes on arvamusi esile tulnud, kas neid ühendada ei saaks. Ses küsimuses on pööratud ülikooli poole — avaldada säärase muudatuse kohta oma seisukoht.

Prof. M. Kurtšinsky

loeb temale ülesandeks tehtud loenguid finantsõiguses 4 t. nädalas haridusministri loal saksa keeles.

Eesti Akadeemiline Rahvuslik Kirikuühing asutatud.

Teisip. 22. sept. asutati Tartus Eesti Akadeemiline Rahvuslik Kirikuühing. Asutamise puhul peeti ülikooli kirikus jumalateenistus, kus jutlustasid viii! A. Kerem ja J. Järve. Jumalateenistuseks oli ülikooli kiriku kogunud õige rohkel arvul meie akadeemilist peret — pea kõikidest eesti üliõpilasorganisatsioonidest.

Asutamiskoosolekuks, mis kohe jumalateenistusele järgnes, kogunes Edustuse saali jällegi õige rohkearvuline pere kaasvõitlejaid. Üksmeelselt otsustati uus ühing registreerida akadeemilise ühingu ülikooli juures ja põhikirja koostamiseks valiti toimikond, kuhu kuuluvad viii! A. Kerem, J. Järve, ksvii! H. Raudsepp, P. Kanarik, E. Roger, E. Tikenberg. Asutamiskoosolek lõppes võimsa ühislauluga „Eestimaa mu isamaa“.

Lus ühing taotleb kirikupoliitilisi sihte — hävitada võõraid mõjusid ja energiliselt võidelda asuiste ja isikute vastu, kes võõrast mõju eesti rahvakirikus levitavad. Ühing tahab akadeemilisi noori rakendada kogudustes tööseks, et kõigis eesti kogudustes valitseks täiel määral rahvuslik vaim ja et koguduste elu juhiksid rahvuslikult mõtlevad eesti soost õpetajad.

Uue ühingu, kui rahvusliku algatuse vastu valitseb õige suur huvi, mida tõendas ka meie akadeemilise

pere ülirohke osavõtt asutamisjumalateenistusest ja -koosolekust. Eesti akadeemiline noorus tõendas, et ta rahvuslikes küsimusis kõneleb ja tunneb elavalt kaasa.

Eesti üliõpilaste »tervitus« sakslaste — »Lutheri-akadeemiale«.

Tartus ellukutsutava sakslaste teoloogilise »akadeemia« avamispäeval valitses eesti üliõpilaste seas õige ärev meeleolu, mis oma väljenduse leidis meeleavalduses tolle kurikuulsa asutise ees. Mõnekümne minutiga kogunes ilma igasuguse ametliku organiseerimiseta umbes 300-liikmeline eesti üliõpilaste jõuk, et ühiselt sammuda Vallikraavi tän. asuva vastsetavatud sakslaste »akadeemia« juurde. Siin peeti meeleolukas »matusealitus« kõnede ja lauludega tolle eestlaste jaoks

surult sündinud »asutise« ilmaletuleku puhul. Meeleavaldus oli spontaanne ja kõigiti põhjendatud vaenuavaldus tolle asutise vastu, millega ühelgi eestlasel mingit sidet olla ei saa ega tohi, nagu seda ka väljendati »tervituskõnes« sellele »akadeemiale« ja tema järgritele — saksa korporantidele, kes oma hoone ükselt eesti üliõpilaste tervituse kuulaskid — unustades aga tervituse eest tänu avaldamata!

Vallikraavi tänavalt liikusid meeleavaldajad alma materi peahoone juurde, kus kõnega ja ühislauluga »Eestimaa, mu isamaa« ülikooli tervitati ja temale austust avaldati.

Meeleavaldus toimus kõigiti korrektselt ja näitas millise hukkamõistva hinnangu annab rahvuslikult mõtleval eesti üliõpilane balti sakslaste eesti-vaenuilikkudele septsustele Eesti pinnal.

Kõik ettevõtted kuulutavad „Üliõpilaslehes“,

sest

„Üliõpilaslehte“ loeb kogu akadeemiline pere.

Vaaria.

Eesti Haridusliidu näidendite võistlus.

Käesolevaga kuulutab Eesti Haridusliit välja näidendite võistluse, mille peamiseks ülesandeks on meie maa näitelavade rahuldamine neile kõigiti sobivate algupäraste näidenditega. Vastavalt sellele palub Liit kirjanikke arvestada meie keskmiste või paremate maa näitelavade tehniliste võimetega.

Võistlusele saadetavad tööd tulevad adresseerida Eesti Haridusliidule Tallinnas, Suur Roosikrantsi 12. Tööd tulevad esitada märgusõna all ja juurde lisada sama märgusõna kandvas ümbrikus autori nimi ja aadress. Tööde vastuvõtmise viimaseks tähtpäevaks on 1. mal 1932 a.

Läbivaatamisele ja hindamisele tulevad ainult eestikeelsed masinal kirjutatud käsikirjad, mis ei ole veel avalikkusele tuttavaks saanud paljundamise või ettekande teel. Vastasel korral saadetakse käsikirjad ümbrikus leiduval aadressil autorile tagasi.

Neljale võistlusel paremaks tunnistatud näidendile maksetakse auhindadeks 3700.— krooni.

I	auhinnaks	Kr. 1500.—;
II	„	Kr. 1000.—;
III	„	Kr. 600.— ja
III	„	Kr. 600.—

Jury võib oma äranägemisel jätta mõne auhinna välja andmata või E. Haridusliidu juhatause nõusolekul täiendavalt auhindu määrata.

Auhinnatud teoste kohta jääb E. Haridusliidule ilma eritasuta I trüki kirjastamise või mõnel muul teel paljundamise õigus kuni 2000 eks. ja nende teoste ettekande õigus.

E. Haridusliidule jääb õigus auhinnatavaid teoseid lavastamiseks ette valmistada ja enne ümbrikkude avamist kuni kolm korda ette kanda või neid selleks teatritele edasi anda.

Auhinnakomisjoni koosseis avaldatakse hiljemalt kolm kuud enne käsikirjade vastuvõtmise lõpptähtpäeva..

Auhinnakomisjon avaldab oma otsuse hiljemalt 1. oktoobril.

Ilmub 13 korda aastas. Tellimishind 3 kr. aastas, 1½ kr. semestris.

Vasutav toimetaja: Erika Veidenbaum. Tegevtoimetaja: Bertram Karro. Liikmed: Meeta Lugus, Jaan Ots. Väljaandja: Tartu Üliõpilaskonna Edustus.

AKADEEMILINE PERE!

Ostke ja tellige naister. ja meester. valmisriideid nagu: naister. mantlid, meeste palitud, joped, ülikonnad, smokingid, sacco'd ning kõike seltsi riidekaupa ainult Eesti kõige suuremast riide- ja valmisriiete kauplusest

KARL ABEL, Tartu, Kaubahoov nr. 8,

kus kõige suurem valik, kõige odavamad hinnad, esimese järgu töö ja äri täielik vastutus. — Ostke ja tellige Eesti ärist. — Üliõpilastele eriti suur hinnaalandus!

Elukindlustus

loob aluse püsivale ja kindlale majanduslikule olukorrale tulevikus.

Üliõpilased!

Soodsaid ja ajakohaseid kindlustusviise, odava algpreemiaga esimeste kindlustusaastate vältel võimaldab Teile

Kindlustusselts

„EESTI“

Asut. 1907. a.

Kõige suurem ühistegeline kindlustusettevõtte kodumaal.

Vastutussummad üle 180.000.000 sendi.
Tasutud kahjusid üle 150.000.000 sendi.

*

Seltsi valitsus: Tartus, Suurturg 10,
omas majas.

Kreem

Tedresan

kindel abinõu

vinnide ja nahaplekkide
kõrvaldamiseks.

Selle kreemi mõju seisab naha pleekimises, kusjuures nahk ei kestenda. Juba mõni päev peale tarvitamist kaovad ebameeldivad plekid. Hind 80 s.

Tedresani tarvitamise vahel on soovitatav kreem

Regina Extra rasvaga

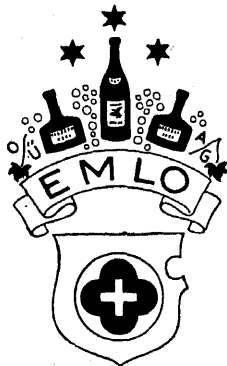
tarvitada, mis elustab nahka, andes temale nooruslikku värskust ja õrna jume. Hind 50 s.

Regina Extra rasvata

Parim abinõu naha ravitsemiseks ja eriti tarvitatav puudri alusena. Hind 50 s.

A-s. Prov. Jul. Lill'i

rohukauplustes: Rüütli 10, Narva 6.

Napsi- ja liköörivabrik

Asut.
1920. a.

O/ü. „EMLO“

Asut.
1920. a.

Eriti soovitamene:

Konjakid: **Vieux**
Très Vieux
Extra Très Vieux etc.

Liköörid: **Curaçao**
Cherry Brandy
Crème d'Orange etc.

Tallinn, Pikk t. 17. Tel. 431-08. Tartu ladu, Riia t. 22-a. Tel. 13-65.

(ainult engros müük.)

**Kogu akadeemiline pere ostab
moe-, pudu- ja pesukaubad
ainult
VENN. LEPP'a ärist**

**Tartus, Kaubahoovis nr. 2, telef. nr. 4-81 ja
Promenadi nr. 2, telef. 13-54,**

sest seal on alaliselt

**kõige suurem ja rikkalikum valik
kõigist sügishooaja kaupadest.**

Kohale jõudnud suurim saadetus kaabusid.

Hinnad võistluseta.

Üliõpilastele hinnaalandus.

Akadeemiline pere! Astuge kooperatiivi liikmeks!

Akadeemiline Kooperatiiv

Tartus, Jaani t. 7, tel. 63. Avatud kella 8—18-ni.

Oma kauplus: Büroo- ja kirjutustarbeid; Õpperaamatuid; Kodumaa, soome ja muu välismaa kirjandust; Kirjutusmasinad „Royal“ ja t. vabrikulist; Kaartsüsteem „Acme“; Ed. Taska ateljee ja õppetöökoja kaunistatud nahatööde ja kunstkõidete ainesindus; Eesti Punase Risti noorte osak. nahatöid ja kodukäsitöö esemeid; Tarvitatud raamatute komisjon.

Kirjastus ja pealaod: Ülikooli õpperaamatute ja õppevahendite kirjastus ning Tartu Ülikooli, Üliõpilaskonna ja ka teiste akadeemil. asutiste ja seltside väljaannete laod.

Talitus: „Eesti Hõimu“, „Eesti Keele“ ja „Majandusteadusliku Ajakirja“ talitused, „Ühisteg. Uudiste“ abitalitus.

Ajalehtede ja ajakirjade tellimiste ning kuulutuste vastuvõtmine.

Korteribüroo: Saadaval korteri aadresse ja andmeid korterite kohta.

Trükitööd, paljundused ja ümberkirjutused masinal.

Võetakse vastu ja antakse üliõpilastele ümberkirjutustöid.

Kindlustusselts „EESTI“ peagentuur.

Meie kaudu kindlustajaile erisoodustused.

Liikmetele ostudes hinnaalandused teistes ärides.

Erinõuete ja eritellimiste täitmine.

Ostke ainult oma kauplusest!

Kodu kätetoimetamine Tartus tasuta.

Tarvitage kooperatiivi abiasutisi!

Uudis! Ilmunud: „ÜLIÕPILASKASIRAAMAT“. Uudis!

|| „RIIETUS“ ||
om. A. NUUSA
SUURTURG 2, TEL. 11-87

Valmistab

elegantseid meesriideid
oma kui ka kaostatoodud riidest.

„Üliõpilaslehe“
toimetus ja talitus

avatud teisip. ja laupäeval
kella 15—16.

Üliõpilasmaja III kord.

Saadaval 1914, 1915, 1916, 1920—1930
aastakäigud ja üksiknumbreid.
Vanemad aastakäigud 20% hinnaalandusega.

Tartu Triikpesu Vabrik

Tartus, Söögiturg 4. Telefon 2-22.

VALMISTAB: Triiksärke, nurk- ja doppelit ning poolpehmeid kraesid igasugustes fassongides, manseteid, rinnaesiseid j. n. e.

Meie kaup
on varustatud vabriku
märgiga ja on

müügil kõikides
paremates en gros ja
en detail ärides

Meie kaup on vastupidav ja hea väljatöötuse tõttu tunnustuse omandanud; võistleb ja on tunduvalt odavam välismaa saadustest. Laos on alati saadaval suures valikus igasuguseid triikpesu artikleid

Eestlane — tarvita ainult kodumaa kaupa!

Tartu Triikpesu Vabrik. Söögiturg 4

Rätsepaäri
A. Muršak

Tartus, Uueturu 9.

(Akadeemil. Kooperatiivl rätsep)

Võtab vastu kõiksugu tellimisi meesterahva
üllriiete peale. Tööd tehakse kõige viimaste
Viini moodide järel.

Üliõpilastele hinnaalandus.

A. JOSSET

Asutatud 1895. a.

TARTUS, KÜÜNI TÄNAV 4

PIDU-, TÄNAVA
JA SELTSKONNA

JALANÕUD

tuntud headuses.

Sügise ja talvehooajaks

leiate kõige uuemat ja moodsamat kodumaa,
inglise ja teiste paremate väljamaa vabrikute
meeste

palitu-, ülikonna- ja püksiriideid.

Naisterahvastele moodsaid

**Plüüsh-, Siid-, Fantasii mantli ja kostüümiriideid
ja eht Lindeneri Chiffon kleidisammetit.**

Kõik kaubad esimestest allikatest. Üliõpilastele kõige kasulikum ostukoht

M. JÄNES, TARTUS

Kaubahoov nr 10-11-12, kõnetr. 5-91.

P. Laursoni

Pesumaja ja keemiline
riiete puhastustööstus

„Estonia“

Tartus, Gildi tän. 7 ja Tähe tän. 70.

Võetakse vastu keemiliseks pu-
hastamiseks kõiksugu siidi- ja
villaseld riideid. Igasugu läike-
ja lihtpesu pesemine ilma pesu-
lõhkuvate aineteta (kloorita).
Kardinate pesemine ja raamimine.

Töö ja hinnad väljaspool võistlust.

Kohvik ja kondiitriäri

HEINMANN

Tallinn, Pikk tän. 11.

Tel. 432-46.

*

**MUGAVAM JA SOLIIDSEM
KOOSVIIBIMISEKOHT
PEALINNAS.**

*

**ÄRI ON AVATUD KELLA 9—23
IGAPÄEV (KA PÜHAPÄEVITI)**

*

**MUUSIKA (KONTSERTTRIO)
KELLA 17—23.**

*

**MAITSVAD AINED.
KORRALIK TEENIMINE.**

Hind 30 senti.